

Ι.ΟΙΚ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. Ἔδρς Πατησίων ἀριθ. 9.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐ-
ελίας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου,
κατανομισμάτων, χρυσοῦ κ τ.λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γεωργίου Ὁρέ: ΠΕΤΡΑ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ, ἠθικώτατον μυθιστόρημα μετὰ
εἰκόνων, μετάφρασις Π. Ι. Φέρμπου, (συνέχ.) — *Fortuné du Boisgobey*:
ΤΟ ΓΗΡΑΣ ΤΟΥ Κου ΔΕΚΟΚ, μετάφρασις Χαρ. Καλαϊσάκη, (συνέχ.)
Οὐίλλη Κόλλιερς: Η ΝΕΚΡΑ ΖΩΣΑ, μετάφρ. Ν. Σπαρδοῦ, (συνέχ.)
— Ἰωακείμ Βαλαβάρη: Η ΠΕΜΠΕ - ΧΑΝΟΥΜ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

προκληρωτέα

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῶ 15.
Ἐν Ῥωσίᾳ βούβλια 6.

Καὶ τὰ χρυσῶ νομίσματα διεσπάρησαν φύρδην μίγδην. (Σελίς 154).

Παρακαλούνται οί ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ ὀλίγοι καθυστεροῦντες εἰσέτι τὴν ἀπὸ 1^{ης} παρ. Νοεμβρίου λήξασαν συνδρομὴν των ν' ἀποστείλωσιν αὐτήν.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΟΝΕ

ΠΕΤΡΑ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ

[Συνέχεια.]

Ὁ Ἰλαρχος προσέκλινε σιωπηλῶς καὶ κατηθύνθη πρὸς τὴν πύλην τῆς ἐκκλησίας, αἱ δὲ δύο γυναῖκες εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ἱερέως, ὃν εὔρον ἐκδυόμενον τὰ ἱερὰ αὐτοῦ ἄμφια. Ἰδὼν εἰσερχομένης αὐτὰς ὁ σεβάσμιος ἱερεὺς ἀπεσπάρθη ἀπὸ τῶν χειρῶν τῆς ἀδελφῆς του, ἥτις προσεπάθει νὰ λύσῃ τὰς ταινίας τοῦ φαλονίου του.

— Δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, *ἐναισιμώτατε*, μὴν ἐνοχλεῖσθε, ἀνεφώνησεν ἡ θεία Ἰσαβέλλα, θὰ μποῦμε καὶ θὰ βγοῦμε, δὲν θὰ καθίσωμεν. . . Ἡ Ἀντωνία σὰς φέρει τὰς εἰσπράξεις τῆς καὶ φεύγομεν, ἀμέσως... Συγγνώμην...

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἐφημερίου, δεσποινὶς Ῥιχωρέλλη, ἤνοιξε τὸ βαλάντιον καὶ ἔχυσε ἐπὶ τοῦ ξυλίνου τραπεζίου τὰ περιεχόμενα, καὶ τὰ νομίσματα τὰ χάλκινα καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χρυσᾶ διεσπάρησαν φύρδην μίγδην.

— Ἄ! ἀδελφέ μου, ἀνεφώνησεν ἔκθαμβος, κύτταξε ἐδῶ...

Ὁ ἱερεὺς ἐμειδίασε καὶ λαβὼν ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας τῆς Ἀντωνίας εἶπε πρὸς αὐτήν:

— Κόρη μου, σήμερον ἐφάνης ἄσωτος... Ὁμολογῶ ὅτι τοῦτο εἶνε δεῖγμα τῆς ἀγαθῆς σου καρδίας. . . Ἀλλὰ «μηδὲν ἄγαν» τέκνον μου, νομίζω ὅτι ὀφείλω μᾶλλον νὰ σε μαλλώσω παρὰ νὰ σε εὐχαριστήσω. Τὰς λέξεις ταύτας ἀκούσασα ἡ Ἀντωνία ἠρθρίασε, προσεπάθησεν ν' ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ τὸ βλέμμα τῆς θείας Ἰσαβέλλας προσηλώθη ἐπ' αὐτῆς μετ' ἐκφράσεως τηλικούτου θαυμασμοῦ, ὥστε δὲν ἠδυνήθη πλέον νὰ σιωπήσῃ.

— Δὲν εἶμαι ἀξία τῆς παραμικρᾶς εὐχαριστίας, ἄγιε ἐφημέριε, εἶπε ζωηρῶς. Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν το ἔριψα ἐγὼ τὸ εὔρηκα ἐντὸς τοῦ βαλάντιου πρὶν περιέλθω τὴν ἐκκλησίαν. Ἡ θεία Ἰσαβέλλα ἐκ τοῦ θαυμασμοῦ αὐτῆς περιέπεσεν εἰς ἐκπληξιν καὶ θάμβος. Ἐστάθη ἐπὶ μικρὸν ἄναυδος, ἔπειτα δ' ἐκβάλλουσα στεναγμὸν ὁμοιάζοντα πρὸς χρεμετισμὸν καὶ καταπρυφύρος ἐκ τῆς συγκινήσεως ἀνεφώνησε:

— Τί συμβαίνει τὸ λοιπὸν; Ἐγὼ ἔστειλα ἐκθὲς μόνη μου τὸν Βερνάρδον νὰ φέρῃ τὸ βαλάντιον εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Μήπως λοιπὸν ἐτόλμησε νὰ ψάξῃ...

— Μὰ, θείτσα μου, ὑπέλαβεν ἡ νεάνις, ὅπως δὴποτε δὲν πρόκειται περὶ κλοπῆς, διότι ἀντὶ νὰ μου πάρουν, τούναντιόν μου

ἔδωκαν χρήματα χάριν τῶν πτωχῶν. Καὶ τί ἀνάγκη νὰ ἔλθῃ κανεὶς καὶ νὰ το ψάξῃ. . . Τάχα τί παραδόξον ἂν ὁ Βερνάρδος το ἔβαλεν ἀπλούστατα ἐπάνω εἰς τὸ προσευκτήριον; Τέλος πάντων, σὰς παρακαλῶ, τὴ σπουδαίον εἶνε τὸ πρᾶγμα, ὥστε νὰ κάμνετε τόσον θόρυβον;

Καὶ ταῦτα λέγουσα ἐδάκρυσεν.

Ἡ θεία Ἰσαβέλλα φοβηθεῖσα μήπως δυσηρέστησε τὴν ἀνεψιάν τῆς, καὶ θέλουσα νὰ τὴν καταπραύνη εἶπε γελῶσα:

— Νὰ ἰδῆς, Ἀντωνία μου, ὅτι ὁ κ. Κροϊμενίλ θὰ ἐσκέφθη πρῶτ' πρῶτ' καὶ ἦλθε κρυφὰ νὰ σου κάμῃ αὐτὴν τὴν ἐκπληξιν..

— Μὰ τώρα, θείτσα μου, εἰξεύρετε ὅτι εἶνε ἀδύνατον, διότι ὁ κύριος Κροϊμενίλ πρῶτον μὲν ποτὲ δὲν ἐξυπνᾷ πρῶτ' καὶ δευτέρον δὲν εἰξευρεν ὅτι θὰ συνάξω ἐγὼ σήμερον διὰ τοὺς πτωχοὺς...

— Ἐγὼ δὲν βλέπω κανένα ἐδῶ εἰς τὸν τόπον εἰς τὸν ὅποτον νὰ ἀποδώσωμεν τὴν τιμὴν τῆς γενναιοδωρίας ταύτης, εἶπεν ἡ δεσποινὶς Ῥιχωρέλλη σύννοος.

— Ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς ξένος, καθ' ὅσον εἰξεύρεις, ἦλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. . . εἶπεν ὁ ἐφημέριος.

Ἀλλ' ἀφνης διακοπεὶς ἐσκέφθη ὀλίγον καὶ παρευθὺς ἐκρότησε τὰς χεῖρας του καὶ εἶπεν:

— Ἐκτὸς πλέον ἂν δὲν εἶνε ὁ νέος τὸν ὅποτον εἶδα σήμερον τὸ πρῶτ' ὅταν περιῆλθα τὴν ἐκκλησίαν.

— Ποῖος νέος! ἀνεφώνησεν ἡ θεία Ἰσαβέλλα συνοφρουμένη.

— Ἐνας νέος φιλομελάχρινος μὲ γένηαι καστανὰ ὁ ὅποτος ἐκάθητο δεξιὰ τῆς εἰσοδοῦ εἰς τὰ σκοτεινὰ.

Ὡς διὰ μαγείας ἡ μορφή τοῦ Γεωργίου παρέστη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς Ἀντωνίας. Καὶ πράγματι ἦτο ἀπαράλλακτος πρὸς τὸν ἅγιον, ὃν πρὸ ὀλίγου ἔβλεπεν ἡ Ἀντωνία ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνθυμηθῇ πρὸς τίνα ὁμοιάζει. Ἐξ ἄπαντος αὐτὸς θὰ ἤνοιξε τὸ προσευκτήριόν τῆς καὶ κατέλιπεν ἐν αὐτῷ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀδιακρίτου περιεργίας του.

Ἡ πράξις του αὐτῆ ἐφάνη εἰς τὴν Ἀντωνίαν ἄγαν τολμηρὰ. Καὶ τί ἤθελε λοιπὸν αὐτὸς; Τί ἠλπίζε τάχα; Ἐπειδὴ τυχαίως συνητήθησαν καθ' ὁδὸν ἤθελε νὰ ἐπιβληθῇ εἰς αὐτήν; Εἶχε τὴν ἀξίωσιν νὰ τὴν ἀναγκάσῃ εἰς εὐγνωμοσύνην διὰ τῆς ὑβριστικῆς καὶ προσβλητικῆς γενναιοδωρίας!

Ἐν τούτοις φωνὴ πρῶτοτέρα, ἢ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἀπεκρίνατο: Καὶ τί διαβλέπεις ἐν τῇ πράξει ταύτῃ οὐ ἕνεκα ὀφείλεις νὰ παραπονήσῃς; Ἐποίησεν ἐλεημοσύνην διὰ τῶν χειρῶν σου καὶ ἐν κρυπτῷ. Καὶ ἐν ᾧ ἠδύνατο κάλλιψαι νὰ παραμείνῃ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, νὰ ἀναμείνῃ νὰ διέλθῃς ἐνώπιόν του, αὐτὸς τούναντιόν φοβούμενος μήπως σε δυσαρεστήσῃ, δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀντικρύσῃ τὸ βλέμμα σου, ἀπέδειξε τὴν συστολήν του. Δι' αὐτὸ λοιπὸν θὰ τον ἐλέγξῃς;

Καὶ ἀκριβῶς τὸ μυστήριον τοῦτο τὴν ἔθλιβεν. Οὕτω πως ἦτο ἠναγκασμένη παρὰ τὴν θέλησίν τῆς νὰ ἔχῃ τρόπον τινὰ σχέ-

σιν πρὸς τὸν υἱὸν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ πατρὸς τῆς. Ἐὰν ἔβλεπεν αὐτὴν ἠδύνατο νὰ τὴ μειδίασῃ, ὡς ἐὰν ὑπῆρχε πρὸς ἀλλήλους ἀρχὴ τῆς μυστικῆς συνονοήσεως. Προθύμως θὰ ἔλεγε τὸ ὄνομά του, θὰ ἀνεφώνει ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ τολμησας νὰ παραβιάσῃ τὸ ἀπόρητον τοῦ προσευκτηρίου τῆς καὶ νὰ τῷ ἀπορρίψῃ τὸ χρυσίον, ὅπερ αὐτὴ δὲν ἤθελε νὰ μιάνῃ τὸ βαλάντιόν τῆς.

Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὸ ὁμολογήσῃ ἐνώπιον τοῦ ἱερέως καὶ τῆς ἀδελφῆς του, νομίζουσα ταπεινωτικὸν εἰς τὴν οἰκογένειαν Κλαιρεφόν, καὶ ἐσιώπησε.

— Τώρα ὅπου ἔδωκες τὸν λογαριασμὸν σου, κόρη μου, ἔλα νὰ φύγωμεν, εἶπεν ἡ θεία Ἰσαβέλλα. Ὡραῖα τοῦ τὴν ἐκαταφέρμαμεν τοῦ κυρίου Κροϊμενίλ, νὰ μας περιμένῃ ἔξω, μόνος τὸσην ὥραν σὰν νὰ εἶνε σκοπός. Ἐλα πᾶμε νὰ τὸν ἀπαλλάξωμεν πρὶν φωνάξῃ: ἀλλαγὴ! Πολλὰ τὰ ἔτη σὰς, ἄγιε ἐφημέριε. . . καὶ σύ, μικρὴ μου, ἔχε γειά!

Ἡ μικρὴ Ῥιχωρέλλη, ἥτις, ἐν παρόδῳ εἰρήσθω, ἦτο *πειρηγία*, προσέκλινεν εὐγενῶς καὶ προέπεμψε τὰς δύο κυρίας μετὰ τῆς θύρας.

Μόλις ἐξῆλθον ἐκ τοῦ δωματίου καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἵνα ἐκεῖθεν ἐξέλθωσι καὶ εὔρωσι τὸν ἀναμένοντα Ἰλαρχον, ἡ θεία Ἰσαβέλλα ἀποβλέψασα πρὸς τὴν ἀνεψιάν τῆς μετὰ βλέμματος μεστοῦ περιεργίας, ἠρώτησεν αὐτήν:

— Δὲν εἶνε τρόπος, κόρη μου, νὰ μὴν ἐπρομάντευσε τὸν ἐλεήμονα αὐτὸν νέον, καθὼς σοῦ τον *περιειδήγραψεν* ὁ ἅγιος ἐφημέριος. Χωρὶς ἄλλο θὰ εἶνε ὁ ἐκλαμπρότατος κύρ Καρβαγὰν αὐτὸς αὐτοαυτότατος

— Θεία μου! ἐψιθύρισε ἡ νεάνις στενοχωρουμένη.

— Ἐ; καὶ τί μὲ τοῦτο; Ὁ υἱὸς τοῦ ἀχρείου τούτου ἀνθρώπου, αἰσθανόμενος ἴσως τύψιν συνειδότος, δίδει ὀλίγα χρήματα ἀπ' ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἔχει κλέψῃ ὁ πατήρ του, καὶ μεταχειρίζεται τὴν χεῖρά σου εἰς τὴν ἀπόδοσιν ταύτην τὴν ἀρεστήν καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὸν θεόν; ἡ πράξις του εἶνε ἠθικωτάτη καὶ λεπτοτάτη καὶ εὐγενεστάτη καὶ *δελικωτοτάτη*! . . . Νὰ ἰδῆς, Ἀντωνία μου, ὅτι θὰ ἔχωμεν *σύμμαχον* ἰσχυρότατον ἐντὸς τῆς οἰκίας τοῦ τέρατος.

— Σὰς παρακαλῶ, θεία μου, μὴ ἀστεΐζεσθε καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε καθόλου ἀστεῖον! εἶπεν ἡ κόρη Κλαιρεφόν διὰ φωνῆς τεταραγμένης.

— Μὰ τί ἔχεις; Δὲν καταλαμβάνω τὴν *σὴν κίνησιν* σου, ἀνεφώνησεν ἡ γηραιὰ κόρη ἐκπληκτος.

— Ἐξευτελιζομαι καὶ προσβάλλομαι. . . Δὲν εἶμπορῶ, θεία μου, νὰ παραδεχθῶ ἐγὼ ν' ἀναμηνύεται ἓνας ξένος διὰ τῆς βίας εἰς τὸν βίον μου. . . Δὲν τον γνωρίζω αὐτὸν τὸν ἀνθρωπον, τὸν ἀποστρέφομαι ἐκ τῶν προτέρων, καὶ δὲν θέλω νὰ μάθω τίποτε ἄλλο περὶ αὐτοῦ, παρὰ ὅτι εἶνε υἱὸς τοῦ πατρὸς του, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἀκριβῶς ὀφείλω ἂν ὄχι νὰ τὸν περιφρονῶ ἀλλὰ τοῦλάχιστον νὰ τὸν μισῶ. Καὶ ἔπειτα τίς ἐγγυᾶται ὅτι δὲν ἔφερε τὰ χρῆ-

ματα μόνον και μόνον ἐκ κομπορημοσύνης. Δὲν διαβλέπετε ἐν τῇ πράξει του σκληρὸν ἐμπαιγμὸν; Δὲν εἰξεύρει ὅτι ἐπρωχόμεν ἐἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε νὰ μὴ δυναμέθα πλέον νὰ ἐλεῶμεν τοὺς πτωχοὺς, ὅπως πρότερον, καὶ θέλει καὶ καλὰ νὰ μᾶς ὑποδείξῃ ὅτι ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἐνὸς Καρβαγᾶν θὰ ἠναγκαζόμεθα ν' ἀφήσωμεν κενὴν τὴν χεῖρα, τὴν ὁποῖαν τείνουσιν εἰς ἡμᾶς οἱ δυστυχεῖς;

— "Ἐλα δά! κύτταξε πῶς ἀνάβεις! Νὰ σου πῶ τὴν μαύρην ἀλήθειαν, δὲν ἀξίζει τὸν κόπον καὶ νὰ το συλλογιζέται κανεὶς. Νὰ δὰ ἡ ὄρα ἕνας ξεπαρμένος ἐκεῖ μὲ ἐκατὸ ψωροδραχμὲς νὰ κάμνη τοὺς ἄλλους νὰ ὀμιλοῦν δι' αὐτόν! Καὶ νὰ ἰδῆς θὰ φτερνίζεται ὁ σιχαμένος! Μὰ πρὶν τελειώσωμε τὴν ὀμιλίαν του, ξέρεις τί μου φαίνεται; Δὲν πιστεύω νὰ εἶνε τόσον μοχθηρὸς ὅσον τὸν φαντάζεσαι. Ἄλλοτε εἶχε συγχυσθῆ μετὰ τὸν πατέρα του. Τώρα νὰ μὲν ἐπέστρεψε πάλιν εἰς τὴν πατρικὴν τὸν οἰκίαν, ἀλλὰ εἶνε καὶ βέβαιον, ὅτι θὰ συμφωνήσῃ μετὰ τὸν γεροκακούργον; Ἐγὼ τὸ ὄνειρό μου εἶνε νὰ τοὺς ἰδῶ νὰ φαγωθῶν μεταξύ των... Καρβαγᾶν κατὰ Καρβαγᾶν... Πᾶς ἄλλος πᾶς ἄλλῳ ἐκκρύβεται... Τί διασκεδαστικὸν ὁποῦ θὰ εἶνε!...

— Δὲν θ' ἀξιώθητε νὰ το ἰδῆτε αὐτὸ τὸ διασκεδαστικὸν θέαμα, θεῖα μου, εἶπεν ἡ Ἀντωνία μετὰ πικρίας ἄμα καὶ ὑπεροψίας. Ὅταν ἔλθῃ ἡ ὄρα, σὰς βεβαίω ὅτι θὰ ἐνωθῶν νὰ μᾶς ἐξοντώσουν... ὅπως δῆποτε, σὰς παρακαλῶ, ἄς μὴ γίνῃ πλέον λόγος περὶ τούτου.

Καὶ ἐξῆλθον τῆς ἐκκλησίας. Ὁ Ἰλαρχος προσηλωμένος εἰς τὴν ἀνάγνωσιν ἐπιγραφῆς ἐπὶ λίθου τινὸς πρὸ τῆς θύρας, ὡς ἤκουσε τὰ βήματά των ἐστράφη πρὸς αὐτὰς μειδιών. Ἦτο δὲ νέος εὐμορφότατος τριακοντούτης μελανόφθαλμος καὶ ξανθομούσταξ, λεπτοτάτους ἔχων τοὺς τρόπους καὶ ἐπαγωγότατος. Ἀνδραγαθήσας ἐν τῷ πολέμῳ ἐθεωρεῖτο ὡς πρότυπον τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων, οἵτινες ὀρμῶσιν εἰς τὸν κίνδυνον ἀθρόβως, ἄνευ πατάγου, καὶ διὰ φωνῆς ἡρέμου δίδουσι προστάγματα θανάσιμα.

Ὅτε ἐπλησίαζον εἰς τὸν πύργον εἶδον μακρόθεν ἐν τῇ μακρᾷ δεινροστοιχίᾳ τῶν φιλυρῶν βραδέως βαδίζοντας τὸν Ῥοβέρτον καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ στηριζόμενον τὸν γηραιὸν μαρκήσιον, ὁ Ῥοβέρτος καταλιπὼν ἐπὶ μίαν ἡμέραν τὴν κυνηγετικὴν στολήν, ἦν ἐφόρει συνήθως, ἦτο ἐνδεδυμένος ἐνδυμα στενόν, ὅπερ ἀπεδείκνυεν ἔτι μᾶλλον τὸ ῥωμαλέον καὶ κομψὸν αὐτοῦ σώμα. Συνδιελέγετο φαιδρῶς μετὰ τοῦ πατρὸς του, καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐκράτει τὸν ἰμάντα τοῦ λαγωνικοῦ τῆς Ἀντωνίας.

Ἰδὼν τὴν ἀδελφὴν του ἀπέλυσε τὸν κῆνα, ὅστις ὡς ἀστραπὴ καὶ ἐκ τῆς χαλᾶς ὑλακτῶν ἦλθε πρὸς τὴν κυρίαν του καὶ ἐκυλίσθη πρὸ τῶν ποδῶν τῆς.

— Τί το εἶχες δεμένον τὸ καίμενον τὸ ζῶν; εἶπεν ἡ νεανίς ἐπιταχύνουσα τὸ

βῆμα, ὅτε ἔφθασεν εἰς ἀπόστασιν, ὥστε νὰ εἶνε ἀκουστὴ ἡ φωνὴ τῆς.

— Ἐχάλασε τὸν κόσμον καὶ ἤθελε νὰ ἔλθῃ νὰ σ' εὕρῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν... Ἐγὼ δὲν εἰξεύρω νὰ πηγαίνουν τὰ σκυλλιά' εἰς τὴν ἐκκλησίαν...

— Ἄ! πραγματικῶς, εἶπεν ἡ Ἀντωνία μειδιώσα. Ὅταν ὁ κύριος Κροϊμενίλ εἶνε ἐδῶ, ἡ Φλόξ δὲν ἐννοεῖ νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ κοντὰ μου...

— Ζηλεύει! εἶπεν ὁ Ῥοβέρτος βαναύσως γελῶν.

— Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ζηλεύῃ, εἶπεν ὁ νέος Ἰλαρχος, καὶ ἐκ τῶν δύο ἀντιζήλων περισσοτέραν περιποίησιν ἐκ μέρους τῆς δεσποινίδος δὲν ἔχει βέβαια ὁ ἀνθρωπος...

— Ἐλα δά καὶ σύ, Κροϊμενίλ. Σιώπα καὶ ὄλα, παιδί μου, θὰ διορθωθῶν, εἶπεν ὁ μαρκήσιος. Ἄς γυρίσωμεν εἰς τὸν πύργον καὶ μετὰ τὸ φαγητὸν θὰ σου δείξω τὸν καινούργιον κλιβανὸν μου... Ὅθὰ τον ἰδῆς εἶνε θαυμάσιος! Ὅταν τις ἐφεύρῃ μηχανὴν τόσον ἀπλήν, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶνε ἔκτακτα καὶ μοναδικὰ, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν. Τώρα νὰ ἰδῆς ἀσβέστη μιὰ φορά. Ἡ ἐπιτυχία εἶνε καταπληκτικὴ... Ὅθὰ ἰδῆς! Ὅθὰ ἰδῆς!! Ὅθὰ ἰδῆς!!! παιδί μου, θὰ ἰδῆς!!!

Καὶ προσέτριβε τὰς χεῖρας ὑπὸ χαρᾶς ὁ γηραιὸς μαρκήσιος, διὰ μακρῶν βηματῶν σπεύδων πρὸς τὸν πύργον.

Ἡ Ἀντωνία καὶ ἡ θεῖα Ἰσαβέλα ἀπέβλεψαν ταχέως πρὸς ἀλλήλας. Ἡσθάνθη τὴν καρδίαν τῆς σπαρασσομένην ἡ φιλόστοργος νεανίς, ἀκούσασα τὸν γηραιὸν ἐφευρέτην λαλοῦντα μετὰ πεποιθήσεως περὶ ἐργασιῶν καὶ περὶ προσεχέστατου πλοῦτου, καὶ πότε; ἀκριβῶς τὴν προτεραιαν τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκποιοῦσεως τῶν κτημάτων του καὶ τοῦ παντελοῦς ὀλέθρου του!

— Ἀπόψε, παιδιά μου, πρέπει νὰ πᾶμε εἰς τὸ πανηγύρι, ὑπέλαθεν ὁ μαρκήσιος Κλαίρεφόν... Ὅταν μετριάσῃ ὀλίγον ὁ καύσων, μετὰ τὸ δεῖπνον καταβαίνομεν σιγὰ σιγὰ καὶ κάμνομεν ἕνα γυράκι καμμιάν ὥραν.

Ἡ Ἀντωνία ἐσκυθρόπασε καὶ εἶπε μετὰ βεβιασμένης προθυμίας:

— Καὶ νομίζετε ὅτι ἡ ἀπουσία μας θὰ παρεξηγηθῇ, πατέρα μου; Τί τὰς θέλομεν ἡμεῖς αὐτὰς τὰς συναθροίσεις;... Τί νὰ πᾶ νὰ κάμωμεν;

— Νὰ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς τὸ ἔθιμον... Ὅλιγώτερον παρὰ κάθε ἄλλον ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ μὴ σεβώμεθα τὰς παραδόσεις.

— Δὲν λέγω ὄχι, ἀλλὰ θὰ σὰς εἶνε πολὺ ὀχληρὸν νὰ εὐρεθῆτε μέσα εἰς ἐκεῖνον τὸν θόρυβον καὶ τὸ κακὸν καὶ τὸν φοβερὸν κονιορτὸν;... ὑπέλαθεν ἡ Ἀντωνία μετὰ φρίκης διανοουμένη ὅτι καὶ εἰς λόγος μοχθηρὸς, ἀδιάκριτός τις ὑπαιτιγμός, ἠδύνατο νὰ ἀποκλύψῃ εἰς τὸν γέροντα ὄλην τὴν ἀλήθειαν.

— ὦ! ἐγὼ, κῆρ μου, δὲν ἐπιμένω νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὸν πύργον, πηγαίνετε σεῖς

οἱ νέοι καὶ ἡ παρουσία σας εἶνε ἀρκετὴ.

— Τώρα μάλιστα! Ἡμεῖς θὰ ὑπαγωμεν, εἶπεν ἡ νεανίς μετὰ σπουδῆς, καὶ θὰ σὰς ἀντιπροσωπεύσωμεν. Ὅστε οὕτω πῶς καὶ σεῖς θὰ μείνετε εἰς τὴν ἡσυχίαν σας, καὶ κανεὶς δὲν θὰ ἔχῃ λόγον νὰ παραπονεθῇ...

— Ἡ πρότασίς σου εἶνε σοφωτάτη, Σοφία μου, εἶπεν ὁ γέρον, μειδιών, καὶ εἶμαι εὐτυχὴς διότι σε βλέπω εὐχαριστημένην. Ὅταν σεῖς θὰ λείπετε εἰς τὴν πανηγυριν, ἐγὼ θὰ εὕρω τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀρχίσω μίαν χημικὴν ἀνάλυσιν τὴν ὁποῖαν ἀναβάλλω τώρα τόσας ἡμέρας, διὰ νὰ μὴν ἔχω τῆς φωνῆς σας.

— Ἄ! ἡγαπητέ μου, εἶπεν τραχέως πῶς ἡ θεῖα Ἰσαβέλλα, τὴν τελευταίαν φοράν ἐγέμισεν ἀπὸ ἀτιμῶν ὄλος ὁ πύργος καὶ ἐμαύρισαν ὅλες ἡ κορνίζες... Καὶ τὰ ἀσπρόρουχά μου εἶχαν κακὴν προφοράν δεκαπέντε ἡμέρες.

— Πράγματι, ὠμολόγησεν ὁ σοφὸς γέρον μετὰ ταπεινότητος. Ἦμην προσηλωμένος εἰς τὴν ἐργασίαν μου καὶ εἶχα λησμονήσῃ νὰ ἀνοίξω τὰ παράθυρα καὶ ἐχάλασαν ἐξ αἰτίας μου μερικὰ χρυσώματα... Ἄλλὰ τώρα ὅμως θὰ προσέξω.

Ὁ γηραιὸς Βερνάρδος ἰδὼν αὐτοὺς ἐρχομένους ἐσήμανεν ἐπισήμως τὸν κώδωνα ἀναγγέλλων τὸ πρόγευμα. Προσελθὼν δὲ πρὸν τὸν κύριόν του, εἶπε προσκλίνων μετὰ σεβασμοῦ:

— Κύριε μαρκήσιε, εἶνε ἔτοιμα...

— Ἐμπρὸς λοιπόν, Ἀντωνία, δός με τὸν βραχιονά σου.

Καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τῆς θυγατρὸς του ὡς ἐσυνήθιζε πάντοτε, κινούμενος μᾶλλον ἐκ νωχελείας καὶ ῥαθυμίας προσποιοῦν τῆς ἢ ἐξ ἀληθινῆς κοπώσεως, ἐπορεύθη σύρων τὰ βήματά του, εἰς τὸ ἐστιατόριον.

Τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς στιγμὴν ὁ Καρβαγᾶν καὶ ὁ Γεώργιος καθήμενοι ἀμφοτέροι σιωπηλοὶ ἐν τῷ ἰσογείῳ τοῦ ἐν ὀδῷ Ἀγορᾶς οἰκίσκου, ἀνείλισσον ἐν τῷ νῶ αὐτῶν σπουδαῖα σχέδια καὶ σπουδαίας ἀποφάσεις. Ὁ μὲν προτιθέμενος νὰ συσφίγῃ τοὺς δεσμοὺς τοὺς συγκρατοῦντας παρ' αὐτῶ τὸν υἱόν του, ὁ δὲ ν' ἀπαλλαγῇ τελείως τῶν σχεδίων τοῦ πατρὸς του καὶ ν' ἀποδημήσῃ.

[Ἔπεται συνέχεια].

Π. Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ.

FORTUNÉ DU BOISGOBEY

ΤΟ ΓΗΡΑΣ ΤΟΥ Κ^{ΟΥ} ΛΕΚΟΚ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Συνέχεια].

ΜΔ'

— Τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο, ἐξηκολούθησεν ὁ Τολβιάκ. Ἡ ὁ βωβὸς εἶνε συνένοχος τοῦ κυρίου Λουδοβίκου Λεκόκ, καὶ τότε, ἀφοῦ ἐπανεύρη αὐτόν, καὶ πιστεύσῃ ὅτι εἶνε μόνος μαζύ του, θὰ ἐκφράσῃ διὰ χειρονο-

μιῶν ἢ ἄλλως πῶς τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποῖαν θέλει τοῦ προξενήσει ἢ ἀπροσδόκητος αὐτὴ συνάντησις. Ἡ, ἐξ ἐναντίας, ἐὰν δὲν ἔχει ποτὲ ἰδῆ τὸν κύριον Λουδοβίκον, τότε εἰς τὴν λίαν ἐνδεχομένην αὐτὴν περίπτωσιν, δὲν θὰ ἐκδηλώσει κανὲν αἰσθημα, ἢ δὲ ἀθωότης τοῦ κυρίου Λουδοβίκου θέλει καταδειχθῆ. Καὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς θὰ εἴμεθα ἐκ τῶν πρώτων ἵνα μαρτυρήσωμεν ὅτι ἡ δοκιμὴ ἦτο ἀποφασιστικὴ, καὶ ὅτι ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ κατηγορούμενος ποτὲ δὲν ἔλαβε τὴν ἐλαχίστην σχέσιν μὲ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἔφερεν εἰς τοὺς ὤμους του τὸ κιβώτιον, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκετο τὸ πτώμα, καὶ ὅτι, κατὰ συνέπειαν, δὲν εἶνε, οὐδὲ ἠμπορεῖ νὰ εἶνε, αὐτὸς ὁ δολοφόνος. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἡ ἔκθεσις μας θὰ καταπέσῃ τὸν ἀνακριτὴν νὰ ἐκδώσῃ ἀθωωτικὸν βούλευμα, ἐνῶ ἀντιπαράστασις, εἴτε εἰς τὸ γραφεῖόν του, εἴτε εἰς Μαζὰς, εἴτε εἰς τὸ κρατητήριον, θ' ἀφήσῃ αὐτὸν εἰς ἀμφιβολίαν, διότι θὰ ὑποπεύῃ πάντοτε τὸν βωβὸν, προσποιούμενον ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει τὸν κύριον Λεκὸν.

— Πράγματι, εἶπεν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀσφαλείας, τὸ μέτρον, τὸ ὁποῖον μᾶς προτείνετε, θὰ μᾶς χορηγήσῃ ἢ οὕτως ἢ ἄλλως σαφὲς τεκμήριον. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲν ἔχω καμμίαν ἀντίρρησην, ὅπως τὸ μεταχειρισθῶμεν, ἀπὸ ἐμὲ δ' ἐξαρτᾶται νὰ κάμωμεν χρῆσιν αὐτοῦ, καθόσον μοι ἔδωσαν σχεδὸν πλήρη ἐλευθερίαν ἐνεργείας. Ἐν τούτοις, τὸ μέτρον αὐτὸ ἐξέρχεται πολὺ τῶν δικανικῶν ἔξεων, ὥστε ἐπιθυμῶ νὰ τὸ υποβάλλω πρότερον εἰς τὸν ἐπιφορτισμένον τὴν ἀνάκρισιν δικαστήν.

— Ὁ δικαστὴς δὲν θὰ κάμῃ ἀντίρρησην διὰ συνέντευξιν, ἥτις θὰ λάβῃ χώραν μὲ αὐτοὺς τοὺς ὄρους, ἐὰν μάλιστα τοῦ προτείνετε νὰ παρευρεθῆ καὶ αὐτὸς μαζὺ σας.

— Νὰ παρευρεθῆ κρυμμένος ;

— Ἀναμφιβόλως. Δὲν γνωρίζω τὴν κατοικίαν τῆς ὁδοῦ Μὸν - Θαβῶρ, ὑποθέτω ὅμως ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ πολλὰ δωμάτια. Θὰ κρυφθῆτε εἰς ἓν, ὁ δὲ κύριος Λουδοβίκος Λεκὸς θὰ εἶνε εἰς τὸ ἄλλο. Ἡ θύρα, ἥτις συγκοινωνεῖ θὰ μείνῃ ἡμίλειστος. Εἰς τὸ δωμάτιόν σας δὲν θὰ ὑπάρχῃ τὸ παραμικρὸν φῶς, ἐνῶ εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ λάβῃ χώραν ἢ συνέντευξις, θὰ ἔχῃ τὰ κατάλληλα φῶτα. Θὰ τὰ ἰδῆτε ὅλα, ὡς νὰ εἴσθε εἰς τὸ θέατρον, ἐνῶ δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ σᾶς ἴδῃ κανεὶς.

— Τῷ ὄντι... ἡ ἰδέα αὐτὴ δὲν εἶνε κακὴ. Μένει τώρα νὰ ἴδωμεν ἂν εὐχαρίστη τὸν γηραιὸν φίλον μου, προσέθηκεν ὁ ἀνώτερος ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος.

— Ὅχι μόνον δὲν μὲ εὐχαρίστει, ἀνέκραξεν ὁ κύριος Λεκὸς, ἀλλ' ἡ μεγαλειτέρα χάρις, τὴν ὁποῖαν ἠμπορεῖτε νὰ μοῦ κάμετε, εἶνε νὰ τὴν βάλτε εἰς ἐνέργειαν ἀμέσως σήμερον.

— Ἐσκέφθητε τὰς ἐνδεχομένας περιπτώσεις τῆς ἀντιπαράστασεως αὐτῆς ; Βεβαίως ἐννοεῖτε καλῶς ὅτι ἡ παραμικρὰ χειρονομία τοῦ βωβοῦ, ἢ παραμικρὰ κίνη-

σις τοῦ προσώπου τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, θὰ ἐπιφέρῃ καταδίκην τοῦ υἱοῦ σας ;

— Ὅλα αὐτὰ τὰ ἤξεύρω, καὶ ἐπιμένω, διότι εἶμαι βέβαιος διὰ τὸν Λουδοβίκον. Ἐὰν ἦτο ἐδῶ θὰ σᾶς παρεκάλει καὶ αὐτὸς ὅπως καὶ ἐγὼ νὰ κάμετε τὴν δοκιμὴν αὐτὴν, ἢ ὁποῖα θὰ καταδείξῃ καθαρῶς τὸ γελοῖον τῆς κατηγορίας, ἐκ μέρους του δὲ καὶ ἐκ μέρους μου εὐχαριστῶ τὸν κύριον Τολβιάκ, διότι τὴν ἐπρότεινε.

— Ἐχετε καιρὸν νὰ μ' εὐχαριστήσετε μετὰ τὴν συνέντευξιν, ἀγαπητὴ κύριε, εἶπε μειδιῶν ὁ ἀνιχνευτής. Εὐχόμαι νὰ ἀποβῆ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σας, καὶ εἰλικρινῶς, εἶμαι κάπως ἀξιεπαινος διὰ τὰς ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ σας εὐχὰς μου, διότι πολὺ ἐνδιαφέρομαι εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ἐνόχου, καὶ ὁμολογῶ ὅτι εἶχον τὴν ἰδέαν ὅτι τὸν ἐκράτουν...

— Πῶς μέλλομεν νὰ ἐνεργήσωμεν ; διέκοψεν ἐρωτῶν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀσφαλείας, ἐπιθυμῶν νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς φιλοφρονήσεις τοῦ Τολβιάκ.

— Ἀλλὰ νομίζω ὅτι αὐτὸ εἶνε ἀπλοῦστατον. Ἀπόψε εἰς τὰς ὀκτώ, λόγου χάριν, ἔρχεσθε ἐδῶ, λαμβάνετε μαζὺ σας τὸν κύριον Λουδοβίκον Λεκὸν καὶ τὸν συνοδεύετε εἰς τὴν κατοικίαν του, λέγοντες εἰς αὐτόν, ὅτι θὰ γείνωσιν εἰς τὴν οἰκίαν του νέαι ἔρευναί, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ παρευρεθῆ. Διότι, νομίζω, πιστεύω δὲ ὅτι καὶ ὁ κύριος ἀνακριτὴς θὰ ἔχῃ τὴν ἰδίαν μὲ ἐμὲ γνώμην, ὅτι συμφέρει νὰ μὴ εἰδοποιηθῆ ὁ κατηγορούμενος ὅτι θὰ τεθῆ εἰς ἀντιπαράστασιν μετὰ τοῦ βωβοῦ.

— Καμμίαν ἀξίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἡ δοκιμὴ ἄνευ τοῦ ὄρου αὐτοῦ, εἶπε χωρὶς νὰ διστάσῃ ὁ γέρον Λεκὸς.

— Χαίρω λοιπὸν πολὺ, ἀφοῦ βλέπω ὅτι συμμαριζέσθε τὴν γνώμην μου εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν, ἀγαπητὴ κύριε. Λέγομεν λοιπὸν ὅτι ὀδηγεῖτε τὸν κύριον Λουδοβίκον εἰς τὴν ὁδὸν Μὸν - Θαβῶρ, εἰς τὴν ὁποῖαν φθάνετε εἰς τὰς ὀκτὼ καὶ ἡμισυ τῆς ἐσπέρας. Ἀναβαίνετε εἰς τὴν οἰκίαν, φροντίζοντες, ἐννοεῖτε, ὥστε ὁ θυρωρὸς νὰ μὴ ἐννοήσῃ, ὅτι ὁ ἐνοικιαστὴς του εὐρίσκειται εἰς χεῖρας τῆς ἀρχῆς. Ἀφίνετε κατὰ εἰς τὸν δρόμον τοὺς ἀστυνομικοὺς κλητῆρας, ἐκτὸς ἀπὸ ἓνα, τὸν εὐφύστερον, ὁ ὁποῖος θὰ ἀναβῆ μαζὺ σας εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ θὰ μείνῃ εἰς τὸν ἀντιθάλαμον. Τοποθετεῖτε τὸν κύριον Λουδοβίκον εἰς τὴν αἴθουσαν καὶ προσποιεῖσθε ὅτι ἀρχίζετε τὰς ἐρεῦνας σας εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον. Δέκα λεπτὰ ἢ ἓν τέταρτον μετὰ ταῦτα κτυπᾷ ὁ κώδων. Εἶνε ὁ βωβός. Ὁ κλητὴρ ἀνοίγει τὴν θύραν, ὁ δὲ βωβὸς τὸν νομίζει ὡς ὑπηρετὴν, καὶ τὸν ὀδηγεῖ εἰς τὴν αἴθουσαν... Τὰ λοιπὰ ἀφορῶσιν ὑμᾶς, ἀγαπητὴ διδάσκαλε.

— Ἀξίολογα ! ἀλλὰ ποῖος θὰ ἐπιφορτισθῆ νὰ τὸν ἐξαγάγῃ ἐκ τοῦ Μαζὰς καὶ νὰ ὀδηγήσῃ τὸν βωβόν ;

— Ἐγὼ, ἐὰν εἰς τοῦτο δὲν εὐρίσκετε κανὲν ἐμπόδιον. Αὐτὸς δὲν μὲ γνωρίζει, καὶ ἐπειδὴ συνέπεσε νὰ τὸν ἀναφέρωμεν, θὰ μοι ἐπιτρέψετε νὰ σᾶς παρατηρήσω ὅτι εἶχα δίκαιον ν' ἀποφύγω ἕως τώρα τὴν

συνάντησίν του, διότι, ἂν μ' ἐγνώριζε, θὰ ἐδυσπίστει εἰς ἐμέ, ἐνῶ εἶνε ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ, καὶ μάλιστα νὰ ἔχῃ καὶ ἀπεριόριστον ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμέ.

— Τί μέσον θὰ μεταχειρισθῆτε διὰ νὰ τὸν καταπέσετε ;

— Ἐν πρώτοις, σᾶς παρακαλῶ, νὰ δώσετε διαταγὰς εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Μαζὰς, νὰ ἐνεργήσωσιν εἰς τρόπον ὥστε, ὁ ἄνθρωπός μας τὴν φορὰν αὐτὴν νὰ πιστεύσῃ ὅτι τοῦ χαρίζουν τὴν ἐλευθερίαν. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ παραλείψουν διὰ τοῦτο καμμίαν διατύπωσιν τῆς ἀπολύσεως, διότι εἶνε βεβαίως ἀρκετὰ εὐφυῆς διὰ νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι ἐὰν ἡ διαταγὴ τῆς ἀπολύσεως του δὲν ἦτο σπουδαία, δὲν θὰ ἐνήργουν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

— Εἶνε εὐφύστερος ἀφ' ὅ,τι τὸν φαντάζεσθε. Τὸ κακὸν εἶνε ὅτι ἐπαίξαμεν τὴν ἰδίαν κωμῆδιαν ὅταν τὸν ἀφήσαμεν νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ κρατητήριον, ἀλλὰ, τέλος πάντων, παραδέχομαι ὅτι δὲν θ' ἀφήσῃ νὰ τὸν παρακαλέσωσι διὰ νὰ ἐξέλθῃ τῆς φυλακῆς. Ἀφοῦ ὅμως ἐξέλθῃ εἰς τὸν δρόμον, ὑπὸ ποῖαν ἀφορμὴν θὰ τὸν πλησιάσετε ;

— Δὲν θὰ τὸν πλησιάσω, θὰ τοῦ κάμω νεῦμα.

— Ἐξηγηθῆτε σαφέστερον, ἀγαπητὴ κύριε.

— Ἡ ἰδέα μου εἶνε ἡ ἐξῆς. Ἐνθυμεῖσθε ὅτι οἱ δύο κλητῆρες κατέθεσαν, ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν συνελάμβανον τὸν ἄνθρωπον μὲ τὸ κιβώτιον, ἤκουσαν ἀναχωροῦσαν μίαν ἀμαξάν ; Ὅλοι εἴμεθα τῆς ἰδέας ὅτι ἡ ἀμαξα αὐτὴ ἐπερίμενε τὸν κύριον, ὁ ὁποῖος ἐπροπορεύετο τοῦ βωβοῦ, καὶ ὁ ὁποῖος εἰσῆλθεν εἰς αὐτήν, ὅταν εἶδεν ὅτι συνελάμβανον τὸν συνένοχόν του.

— Ἀκριβέστατα.

— Ἐκ τοῦ γεγονότος λοιπὸν αὐτοῦ ἐξάγω τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ βωβὸς θὰ ἦτο μισθωτὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἰδικὴν του ἀμαξάν, διότι δὲν εἶνε εὐκολοὺν νὰ μεταχειρισθῆ κανεὶς ἀμαξάν ὑπὲρ ἐνοικίον διὰ νὰ μεταφέρῃ ἓν πτώμα. Ἐὰν λοιπὸν ὁ βωβός, ἀφοῦ ἐξέλθῃ, παρατηρήσῃ ἀμαξάν εἰς τὴν θύραν τῆς φυλακῆς, καὶ πλησίον τῆς ἀμαξῆς αὐτῆς ἓνα κύριον, καλῶς ἐνδεδυμένον, ὁ ὁποῖος θὰ τὸν προσκαλέσῃ διὰ νεύματος ὑποχρεωτικοῦ, εἶνε πολὺ πιθανὸν ὅτι δὲν θὰ ζητήσῃ νὰ φύγῃ. Εἶνε μάλιστα πιθανὸν ὅτι θὰ πλησιάσῃ διὰ νὰ ἴδῃ μὲ ποῖον ἔχει νὰ κάμῃ.

— Αὐτὸ εἶνε πιθανόν, θὰ ἐννοήσῃ ὅμως ἀμέσως ὅτι τὸν ἀπατοῦν.

— Διατί ; ὁ κύριος τὸν ὁποῖον ἀναφέρουν οἱ δύο κλητῆρες εἶνε μεσαίου ἀναστήματος... ὅπως ἐγώ... τὸ περιλαίμιον τοῦ ἐπενδύτου του ἦτο πολὺ ὑψωμένον... θὰ πράξω τὸ ἴδιον καὶ ἐγώ...

— Καὶ υποθέτετε ὅτι ὁ ἄνθρωπός μας θ' ἀποφασίσῃ νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν ἀμαξάν σας ;

— Δὲν ἀμφιβάλλω ποσῶς, ἀφοῦ δὲ ἀποφασίσῃ νὰ ἔμβῃ, τὰ λοιπὰ θὰ ἔλθουν μόνα των. Δὲν θὰ εὐρεθῶ ἀναγκασμένος

νά συνομιλήσω μαζί του, διότι αυτό δὲν ἔμπορεῖ νὰ γείνη ὅταν ἔχη κανεὶς νὰ κάμη μὲ βωβούς. Ἄν ὅμως κάμη καμμίαν χειρονομίαν θὰ κάμω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον, καὶ δὲν θὰ δυσκολευθῶ νὰ τὸν καθησυχάσω, διότι θὰ πιστεύσῃ ὅτι τὸν πηγαίνω εἰς μέρος, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εὐρίσκεται ἐν ἀσφαλείᾳ. Συλλογισθῆτε λοιπὸν! Ἐξέρχεται τοῦ Μαζῆς καὶ εὐρίσκει ἀμαξάν, ἡ ὁποία τὸν περιμένει. Θὰ σκεφθῆ, κατὰ φυσικὸν λόγον, ὅτι ὁ κύριός του εἶχεν πολλὴν ἐπιρροήν, ὥστε κατώρθωσε ν' ἀπολυθῆ, καὶ ἔρχεται νὰ τὸν ζητήσῃ. Ὅταν δὲ παρατηρήσῃ, ὅτι δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ κύριός του, θὰ μὲ ἐκλάβῃ ὡς φίλον του, ὁ ὁποῖος ἐστάλην...

— Ἄλλ' ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Λεκὸκ;

— Ἄν ὑπῆγεν ἄλλοτε ἐκεῖ, δὲν θὰ διστάσῃ νὰ ἀναβῆ. Ἄν ὅμως διστάσῃ, ἐπιφορτίζομαι νὰ τὸν καταπεισῶ. Λοιπὸν! ἀγαπητὲ κύριε, εἴμεθα σύμφωνοι;

— Τὸ μέσον αὐτὸ εἶνε ὀλίγον περίπλοκον, εἶπε μετὰ τινὰ σκέψιν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀσφαλείας. Εἶνε ὅμως προτιμότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο. Ὑπάρχει ὅμως μία δυσκολία: δὲν θὰ ἠμπορέσετε, νομίζω, ν' ἀναλάβετε μόνος τὴν εὐθύνην μιᾶς πράξεως τὴν ὁποία σοβαρᾶς.

— Οὔτε ἐγὼ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἀναλάβω τὴν εὐθύνην. Ὁ βωβὸς δὲν θὰ κάμη ἄλλο, μὴν ἐξέλθῃ, παρὰ νὰ ζητήσῃ νὰ φύγῃ χωρὶς νὰ προσέξῃ διόλου εἰς ἐμέ, καὶ θὰ εὐρεθῶ εἰς ἀμηχανίαν, διότι δὲν θὰ ἠμπορέσω νὰ τὸν παρακολουθῶ μὲ τὴν ἀμαξάν. Ζητῶ νὰ θέσετε πλησίον εἰς τὴν θύραν τοῦ Μαζῆς δύο ἀστυνομικοὺς πράκτορας, ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τὸν γνωρίζουν, διὰ νὰ τὸν παραμονεύουν.

— Ὁ Πιεδούσης καὶ ὁ Πήγασος εἶνε οἱ καταλληλότεροι.

— Ναί, μὲ τὴν συμφωνίαν ὅμως ὅτι θὰ μεταμφιεσθῶν, διότι δὲν πρέπει ὁ βωβὸς νὰ τοὺς ἀναγνωρίσῃ.

— Αὐτὸ ἐννοεῖται. Ἐλθετε εἰς τὸ γραφεῖόν μου τὴν μεσημβρίαν. Ἐως τότε θὰ συνενωθῶ μετὰ τοῦ ἀνακριτοῦ, καὶ θὰ κανονίσωμιν τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δύο πρακτόρων. Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσις εἶνε λεπτὴ καὶ πρέπει τὰ πάντα νὰ προβλέψωμιν καὶ νὰ κανονίσωμιν. Τὴν ὥραν, τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον θὰ σταθμεύσῃ ἡ ἀμαξά σας καὶ τί πρέπει νὰ πράξωμιν, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὁ ἀνθρωπὸς μας ἤθελε διαφύγει.

— Αὐτὰ θὰ τὰ κανονίσωμιν μαζί, ἀγαπητὲ κύριε, εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι θὰ τελειώσουν καλὰ.

— Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ σὰς περιμένω ἀπόψε εἰς τὸ γραφεῖόν σας μετὰ τὴν συνέντευξιν; ἠρώτησεν ὁ κύριος Λεκὸκ τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἀσφαλείας.

— Ναί, ἀρχαίε μου φίλε, ἀπήντησεν ὁ ἀνώτερος ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος, θλίβων τὰς χεῖρας αὐτοῦ, θὰ λογισθῶ δὲ πολὺ εὐτυχὴς ἂν ἔχω εὐχάριστον εἰδησιν νὰ σὰς ἀναγγείλω.

Ὁ Τοβλιὰκ ἤρχισε ἐκ νέου τὰς θερμὰς αὐτοῦ διαβεβαιώσεις, ὁ δὲ γέρων Λεκὸκ,

συγκεινημένος ἐκ τῶν πρὸς αὐτὸν ἐκδηλωθεισῶν συμπαθειῶν, ἀπῆλθε μὲ τὴν καρδίαν πλήρη εὐγνωμοσύνης καὶ ἐλπίδων.

Εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐπέλθῃ ἡ νύξ, ὅτε ἀμαξὰ βαθέος χρώματος καὶ λίαν κομψὴ ἐφάνη ἐπὶ τοῦ βουλευθάρτου Μαζῆς: ἀμαξὰ συρομένη ὑπὸ μέλανος ἵππου καὶ ὀδηγουμένη ὑπὸ ἠιολοῦ περιτετυλιγμένου διὰ μηλωτῆς.

Ἡ ὠραία αὕτη ἀμαξὰ ἔστρεψε ταχέως πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ ἐσταμάτησε παραπλευρῶς τοῦ τοίχου τοῦ περιβόλου τῆς φυλακῆς, δέκα βήματα μακρὰν τῆς μεγάλης ἀψιδωτῆς θύρας, ἧτις ἀνοίγεται μόνον διὰ τὰς ἀστυνομικὰς κλειστὰς ἀμαξᾶς. Δύο ἀνθρωποὶ ἐξῆλθον τῆς ἀμαξῆς καὶ διηυθύνθησαν πρὸς τὴν κατωφύριαν, τὴν ὀδηγοῦσαν πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν τοῦ Λυῶν, εἰς ὃν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρετηρεῖτο κινήσις τις, διότι δὲν ἦτο ἔτι ἡ ὥρα τῆς ἀφίξεως τῶν ἀμαξοστοιχιῶν τῆς ἐσπέρας. Ἐφάνοντο ζητοῦντές τινα, ὁ εἰς δ' ἐξ αὐτῶν ἐψέλλισε χαμηλοφῶνως:

— Ἐπρεπε νὰ εἶνε τώρα εἰς τὴν θέσιν τους, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν ἐξασκεῖ κανεὶς καλῶς τὸ ἐπάγγελμά του, ὅταν θέλῃ νὰ ἐργασθῇ.

— Πρέπει νὰ εἴμεθα συγκαταβατικοὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, ἀγαπητὲ κύριε, ἀπήντησεν ὁ ἕτερος. Δὲν εἶνε ἀπὸ σίδηρον, καὶ ἂν ὑπῆγαν εἰς τὸ οἶνοπωλεῖον νὰ πιοῦν ἕνα ποτήρι κρασί δὲν ἔχω τὴν γενναϊότητα νὰ τοὺς κατηγορήσω. Ἄλλως τε, προσέθεσεν, ἐξάγων τὸ ὠρολόγιόν του, δὲν ἔχουν καὶ κανὲν πταῖσμα, διότι ἡμεῖς ἤλθομεν ἐνωρὶς.

[Ἐπεται συνέχεια].

Χ. ΚΑΛΑΪΣΑΚΗΣ

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΕΧΕΣ:

Ε Λ Λ Η

Ἀρχαίας ὑποθέσεως Διήγημα.

ΟΥΓΙΑΚΗ ΚΟΛΛΙΝΣ

Η ΝΕΚΡΑ ΖΩΣΑ

[Συνέχεια].

— Ἀγνοῶ τί νὰ σκεφθῶ, εἶπε ταχέως. τί θέλετε νὰ εἴπητε;

— Ἀποκριθῆτέ μοι, ἐπανελάβεν ἡ νοσοκόμος ἐπιμένουσα. Ἠκούσατε νὰ ὁμιλῶσι περὶ τῶν Ἀσύλων τούτων; . . Ἠκούσατε νὰ ὁμιλῶσι περὶ τῶν γυναικῶν τούτων;

— Μάλιστα.

— Ἀπομακρύνετε ἀκόμη ὀλίγον τὸ κάθισμά σας ἀπ' ἐμοῦ.

Ἐσιώπησεν. Ἡ φωνὴ τῆς, χωρὶς ν' ἀπολέσῃ τὴν ξηρότητα τῆς, κατῆλθε μέχρη τῶν ταπεινότερων αὐτῆς τόνων.

— Αἶ λοιπὸν! . . ὑπῆρξα ποτὲ τοιαύτη γυνή, εἶπεν.

Ἡ Χάρις ἀνωρθώθη καὶ ἀκουσία πνιγρὰ κραυγὴ διέφυγε τοῦ στόματός τῆς.

Εἶτα ἀπέμεινεν ὡς ἀπολιθωθείσα, ἀδυνατούσα νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν.

— Διέμεινα εἰς ἐν τοιοῦτον Ἄσυλον, ἐξηκολούθησε μετὰ θλιβερᾶς γλυκύτητος ἢ ἄλλῃ γυνή. Διέμεινα εἰς τὴν φυλακὴν... Ἦδη λοιπὸν ἐπιθυμεῖτε ἀκόμη νὰ ἦσθε φίλη μου; . . ἐπιθυμεῖτε ἀκόμη νὰ καθήσθε πλησίον μου καὶ νὰ θλίψητε τὴν χεῖρά μου; . .

Ἀνέμεινεν ἀπάντησιν, πλὴν εἰς μάτην.

— Βλέπετε ὅτι εἴχετε ἄδικον, εἶπε μετὰ νέας γλυκύτητος αἰθῆς, ὅταν μὲ ἐχαρακτηρίσατε ὡς κακὴν; . . καὶ ὅτι εἶχον ἐγὼ δίκαιον ὅταν σὰς ἔλεγον ὅτι εἶμαι καλὴ;

Ἐν τούτοις ἡ Χάρις συνήρχετο κατὰ μικρὸν.

— Δὲν ἐνόουν νὰ σὰς προσβάλω... ἐψέλλισε μετὰ στενοχωρίας.

Ἡ Μέρση Μερρίκ τὴν διέκοψε.

— Δὲν μὲ προσβάλλετε, εἶπε χωρὶς ἡ φωνὴ τῆς νὰ ἐνέχῃ οὐδὲ τὴν ἀμυδροτέραν πικρίαν, συνειθίσα εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι εἶμι δεσμῶτις τοῦ ἀλγεινοῦ μου παρελθόντος.

Ἐνίοτε ἐρωτῶ ἑμαυτὴν ἐὰν ὑπέχω τὴν εὐθύνην τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ παρελθόντος μου τούτου, ἐὰν ἡ κοινωνία δὲν εἶχε καὶ πρὸς ἐμὲ καθήκοντα νὰ ἐκπληρώσῃ ὅταν, παιδίον ἔτι οὖσα, ἐπώλουν πυρετὰ εἰς τὰς ὁδοὺς... καὶ προπάντων ὅταν ἤμην φιλόπνονος ἐργάτις, ἐπὶ μόνῃς τῆς βελόνης μου ἐλπίζουσα, πρὸς πορισμὸν τοῦ ἐπιουσίου μου ἄρτου.

Πρώτην ταύτην φορὰν ἡ φωνὴ τῆς ἔτρεμεν ἐνταῦθα: ἐσιώπησεν ἐπὶ στιγμὴν, ἀναλαμβάνουσα δὲ μετ' ὀλίγον τὸ ἐφ' ἑαυτῆς κράτος,

— Εἶνε σκληρότατον νὰ ἐνδιατριβῶ περὶ τὰ ἀλγεινὰ ταῦτα θέματα, ἐξηκολούθησε μετ' ἐγκατεργήσεως. Ἡ κοινωνία θὰ ἐργασθῆ ὅπως μὲ ἀνακαινίσῃ! . . ἄλλ' ἡ κοινωνία δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ μ' ἐπαναφέρῃ εἰς τὰ ὀπίσω. Μὲ βλέπετε ἐνταῦθα εἰς θέσιν ἐμπιστευτικὴν, ἐκτελοῦσαν ἐν ὑπομονῇ, ταπεινῶς ὅ,τι καλὸν μοὶ εἶνε δυνατὸν νὰ πράξω. Τί ὠφελεῖ; Ἐνταῦθα ἡ ἀλλαχού, ἐκεῖνο, ὅπερ ἤδη ΕΙΜΑΙ, δὲν δύναται νὰ ἐξαλείψῃ ὅ,τι ΗΜΗΝ. Ἀπὸ τριῶν ἡδὴ ἐτῶν πᾶν ὅ,τι εἰλικρινῶς μετανουοῦσα γυνὴ δύναται νὰ πράξῃ, τὸ ἔπραξα. Τί ἐκέρδησα; Μόλις γνωσθῆ ἡ ἱστορία τοῦ παρελθόντος μου, ἡ εἰδεχθῆς σκιά του μὲ περιζοφοῦ, ὥστε καὶ οἱ προσηνέστεροι νὰ μὲ ἀπωθοῦν.

Ἀνέμεινεν ἐκ δευτέρου μήπως ἐξέλθῃ τῶν χειλέων τῆς ἐτέρας γυναικὸς συμπαθῆς τις λέξις, ἧτις νὰ τὴν ἀνακουφίσῃ. Ἄλλ' ἡ δεσποινὶς Βράδον ἐσιώπη ἐν ταπεινώσει καὶ συγχίσει.

— Πολὺ σὰς οἰκτεῖρω, ἠδυνήθη μόλις νὰ εἴπῃ.

— Πάντες μὲ οἰκτεῖρου, ἐπανελάβεν ἡ νοσοκόμος ἐν ἀδιαπτῶτῳ ὑπομονῆς τόνῳ, ἀλλ' ἡ ἀπολεσθεῖσα θέσις μου ἐν τῇ κοινωνίᾳ δὲν ἐπανακατᾶται. Δὲν δύναμαι νὰ ἐπανεθῶ εἰς τὰ ὀπίσθην! . . Δὲν δύναμαι! . . ἀνέκραζεν ἐν μανιώδει παροξυσμῷ ἀπελπισίας, κατασταλέντι ὅμως τὴν αὐτὴν στιγμὴν μόλις τῇ διέφυγε. Νὰ σὰς

διηγηθῶ τὸν βίον μου ; ἐπανελάβε, θέλετε ν' ἀκούσῃτε τὴν ἱστορίαν μιᾶς συγχρόνου Μαγδαληνῆς ;

Ἡ Χάρις ὠπισθοδρόμησε κατὰ ἓν βήμα. Ἡ Μέρση τὴν ἐνόησε πάραυτα.

— Δὲν θὰ σᾶς εἶπω οὐδὲν, ὅπερ νὰ σᾶς κάμῃ νὰ ἐρυθριάσῃτε, εἶπεν. Ἄνθρωπος ἐν τῇ ὑμετέρᾳ θέσει διατελῶν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς δοκιμασίας δι' ὧν διήλθον. Ἡ ἱστορία μου θ' ἀρχίσῃ ἀπὸ τοῦ Ἀσύλου. Ἡ Προϊσταμένη μὲ εἶχε τοποθετήσῃ εἰς καλὴν τινα θέσιν, ἣν ἐντίμως ἀπεδέχθην. Μ' ἐθεώρουν ὡς δυνηθεῖσαν νὰ ἐπανεέλθω εἰς τὸ ἀγαθόν. Ἐδικαίουν τὴν ἐμπιστοσύνην δι' ἣς μὲ περιέβαλον καὶ ὑπῆρξα πιστὴ θεραπευαίς. Ἐν τούτοις μίαν ἡμέραν μ' ἐκάλεσεν ἡ οἰκοδέσποινα . . . Ἦτο καλὴ κυρία ὅσον ὀλίγα. «Μέρση,» μοὶ λέγει, «πολὺ λυπούμαι· ἐγνώσθη ὅτι σὲ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Ἀσύλου καὶ κινδυνεύω νὰ χάσω ὅλους τοὺς ἄλλους ὑπηρέτας μου. Πρέπει νὰ φύγῃς.» Ἐπέστρεψα παρὰ τῇ Προϊσταμένη, ἥτις ἦτο καὶ αὐτὴ ἐξαιρετος γυνή. Μ' ἐδέχθη ὡς μῆτηρ. «Θὰ προσπαθήσωμεν ἀκόμη, Μέρση· μὴ λυπησῇς.» Σᾶς εἶπον ὅτι διέμεινα εἰς τὸν Καναδᾶν ;

Ἀκουσίως ἑαυτῆς, ἡ Χάρις ἤρξατο νὰ αἰσθάνηται διεγειρόμενον τὸ ἐνδιαφέρον τῆς πρὸς τὴν διήγησιν τῆς Μέρσης. Τῇ ἀπεκρίθη μετὰ τινος ζήσεως καὶ ἐγερθεῖσα :

— Μάλιστα, μάλιστα, μοὶ τὸ εἶπετε.

Κατόπιν ἐκάθισεν εἰς τὴν ἔδραν τῆς . . . εἰς ἀπόστασιν τινα ὅμως, σεβαστὴν καὶ ἐννοίας ἐμφαντικῆν, ἀπὸ τοῦ κιβωτίου.

Ἡ νοσοκόμος ἐπανελάβεν :

— Ἡ τελευταία θέσις μου ἦτο εἰς τὸν Καναδᾶν πλησίον κυρίας ἀξιωματικοῦ τινος, μετανάστου καὶ καλοῦ ἀνθρώπου. Μοὶ ἐπεδείκνυον μεγάλην εὐνοίαν καὶ διήγον βίον ἡσυχον καὶ εὐάρεστον· ἔλεγον κατ' ἑμαυτὴν: «ἀνέκτησα τὴν ἀπολεσθεῖσαν τιμὴν μου ; Ἐπληθύνθη λοιπὸν πρὸς τὰ ὀπίσω ! . . .» Ἡ κυρία μου εἶχεν ἀποθάνει. Μᾶς ἤλθον νέοι γείτονες. Μεταξὺ τούτων ὑπῆρχε νεαρά τις γυνὴ μεθ' ἣς ὁ κύριός μου ἐσκέφθη νὰ συζευχθῇ εἰς δεύτερον γάμον. Ἐγὼ εἶχον τὸ δυστύχημα διὰ τὴν θέσιν μου νὰ ἦμαι ὅ,τι καλοῦσιν : ὠραία γυνή, καὶ διήγειρα τὴν περιέργειαν τῶν ξένων. Οἱ νεήλυδες ἠρώτησαν περὶ ἐμοῦ, αἱ δ' ἀπαντήσεις τοῦ κυρίου μου δὲν τοὺς ἠγαπήσαν. Ἐμαθον ὅποια ἤμην . . . πάντοτε ἡ παλαιὰ ἱστορία . . . «Μέρση, λυπούμαι πολὺ· κακολογίαί διαδίδονται εἰς βᾶρος σου καὶ εἰς βᾶρος μου. Εἴμεθα ἀθῶοι, ἀλλά . . . πρέπει νὰ ὑποκύψω. Πρέπει νὰ χωρισθῶμεν.» Ἀνεχώρησα, ἀλλ' εἶχον ἤδη κεκτημένην πολύτιμον γνώσιν κατὰ τὸ διάστημα τῆς εἰς τὸν Καναδᾶν διαμονῆς μου, καὶ εὖρον τρόπον τὴν γνώσιν ταύτην νὰ χρησιμοποιήσω ἐνταῦθα.

— Ποία ἦτο ἡ γνώσις αὐτή ;

— Οἱ πλησιέστεροι γείτονές μου ἦσαν Καναδοὶ Γάλλοι, ὑπέλαβεν ἡ Μέρση. Ἐμαθον νὰ ὁμιλῶ τὴν Γαλλικὴν.

— Καὶ ἐπεστρέψατε εἰς Λονδῖνον ;

— Καὶ ποῦ ἄλλοῦ ἠδυνάμην νὰ ὑπάγω

ἐν τῇ θέσει μου ; ὑπέλαβεν ἡ Μέρση. Μάλιστα, ἐπέστρεψα μίαν ἔτι φορὰν παρὰ τῇ Προϊσταμένη. Ἄμα τῇ ἐπανάδῳ μου ἐνέσκηψεν ἐπιδημία εἰς τὸ Ἄσυλον, κατάρθωσα δὲ νὰ δειχθῶ χρήσιμος καὶ ὠφέλιμος ὡς νοσοκόμος. Εἰς τῶν ἰατρῶν, ἰδὼν με, ὡς μοι εἶπον, μοῦ ἠράσθη καὶ θὰ μ' ἐνυμφεύετο. Ἄλλ' ἡ Προϊσταμένη, ὡς τιμὰ γυνῆ, ἐνόμισεν ὅτι ὤφειλε νὰ τῷ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ ἔκτοτε δὲν τὸν ἐπανεῖδον πλέον ! . . . ἡ παλαιὰ ἱστορία πάντοτε ! . . . Ἦρχισα ν' ἀποθαρρύνωμαι, νὰ λέγω κατ' ἑμαυτὴν : δὲν δύναμαι νὰ ἐπανεέλθω πρὸς τὰ ὀπίσω ! . . . δὲν δύναμαι νὰ ἐπανεέλθω πρὸς τὰ ὀπίσω ! . . . Ἡ ἀπελπισία μ' ἐκυρίευσεν, καὶ ἡ ἀπελπισία, ἥτις ἀποσκληρύνει τὴν καρδίαν. Ἐσκεπτόμην ν' αὐτοκτονήσω ἢ νὰ ἐπαναρριφθῶ εἰς τὸν παλαιόν μου βίον . . . Ἄλλ' εὐρέθη εἰς ἄνθρωπος, ὅστις . . .

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ φωνὴ τῆς, ἥτις εἶχεν ἐπανακτῆσαι τὴν ἡρεμίαν τῆς, ἀκόμη καὶ ὅταν διήρκει ἡ τελευταία περιόδος τῆς θλιβερᾶς διηγήσεώς τῆς, ἐξησθένισεν αὐτῆς.

Ἐσιώπα καὶ ἠκολούθει ἐν νοερᾷ ρέμβῃ τὰς ἀναμνήσεις τῆς καὶ τὰς σκέψεις τῆς, αἵτινες τὴν ἐτάραττον.

Ἐφάνετο οἶονεὶ λησμονήσασα τὴν παρούσαν τῆς Χάριτος ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ.

Ἡ περιέργεια τῆς Χάριτος, λίαν παροξυνθεῖσα, τὴν συνεβούλευσε ν' ἀνακαλέσῃ εἰς ἑαυτὴν τὴν συνδιαλέκτριαν τῆς διὰ μιᾶς λέξεως.

— Τίς ἦτο ὁ ἄνθρωπος οὗτος ; ἠρώτησε, καὶ πῶς ἐγένετο φίλος σας ;

— Φίλος μου ! . . . Οὐτὸς ἐγνώρισεν ἂν ὑπάρχω εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ ὄλιος ἀδόκητος ἐκπληξίς, ἣν ἐπήνεγκεν ἡ ἀπάντησις αὐτῆς, ἔσχεν ὡς φυσικὸν ἀποτέλεσμα ν' αὐξήσῃ τὴν ἀγωνίαν τῆς Χάριτος, ὡς καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς τοῦ νὰ μάθῃ περισσότερα.

— Ἐμέλλετε ἐν τούτοις νὰ εἴπητε ὅτι . . . ὑπέλαβεν.

— Ἐμελλον νὰ εἶπω, ὅτι μὲ ἔσωσεν. Ἀληθῶς μὲ ἔσωσε καὶ ἰδοὺ πῶς. Μίαν Κυριακὴν ὁ τακτικὸς ἐφημέριος τοῦ Ἀσύλου δὲν ἠδυνήθη νὰ μᾶς ἀπαγγεῖλῃ τὴν διδασχὴν καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τινος ξένου, σχεδὸν νέου τινὸς ἀνδρός, ὀνομαζομένου Ἰουλίου Γκράυ. Ἠδυνήθη νὰ τὸν ἴδω χωρὶς νὰ μὲ ἴδῃ. Τὸ θέμα τῆς διδασχῆς τοῦ εἶχε λάβει ἐκ τῶν λόγων τοῦ Εὐαγγελίου : *Περισσότερον χαίρουν οἱ οὐρανοὶ δι' ἓνα μετανοοῦντα ἁματωλὸν ἢ δι' ἑνενήκοντα ἑννέα ἀμώμους δικαίους.* Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω εἰς ὁποίας σκέψεις θὰ ἐβύθισεν ἑτέρας εὐτυχεστέρας γυναῖκας ἢ ἀκόρσας τῆς διδασχῆς ταύτης. Γνωρίζω μόνον ὅτι ἐν τῷ Ἀσύλῳ πᾶσάν οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπλημμύρισαν δακρῶν. Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ ἀποκλειστικῶς, οὐδέποτε ἀνὴρ, πρὸ ἢ μετ' αὐτόν, ἠδυνήθη νὰ μαλάξῃ τόσοον ἰσχυρῶς τὴν καρδίαν μου. Ἡ ἀκάθεκτος ἀπελπισία, ἥτις μὲ κατεβίβρωσκεν, ἐπράυνθη εἰς τὸν ἦχον τῆς φωνῆς του. Ὁ ἐλευθέρου κύκλος τῆς ζωῆς μου ἠδύρνετο καὶ

ἐκαλλύνετο σχεδὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου καθ' ὅσον ἐκεῖνος ὠμίλει. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀπεδέχθην καρτερικῶς τὴν πικρίαν τῆς τύχης μου, θωρακισθεῖσα δι' ὑπομονῆς. Ἴσως μάλιστα ἐγινόμην τι πλέον ἀφ' ὅ,τι εἶμαι, θὰ ἐγινόμην εὐτυχῆς γυνὴ ἐὰν ἠδυνάμην νὰ κατισχύσω ἑμαυτῆς, ὅπως ὁμιλήσω εἰς τὸν Ἰούλιον Γκράυ.

— Καὶ τίς σᾶς ἐκώλυεν ἀπὸ τοῦ νὰ ὁμιλήσῃτε ;

— Ἐφοβούμην.

— Ἐφοβεῖσθε ; . . . Τί ;

— Μὴ καταστήσω τὴν θλιβερὰν ζωὴν μου ἔτι θλιβερωτέραν.

Ἐὰν γυνὴ τις ἠσθάνετο συμπάθειαν εἰς τὴν καρδίαν ὑπὲρ τῆς δυστυχούς ταύτης, ἤθελε μαντεύσῃ τὴν ἐννοίαν τῶν τελευταίων ἐκείνων λέξεων.

Ἡ Χάρις ἐπέπεσεν ἀπλῶς εἰς ἀμηχανίαν καὶ δὲν ἐμάντευσε τίποτε.

— Καὶ τὴν φορὰν ταύτην, εἶπε, ν σᾶς ἐννοῶ.

Διὰ τὴν Μέρσην δὲν ὑπῆρχε πλέον ἑτέρα ὑπεκφυγὴ ἢ νὰ ὁμολογήσῃ σαφῶς τὴν ἀλήθειαν. Ἐκαμην ἐκφραστικὸν χειρονομίημα, καὶ :

— Ἐφοβούμην καθ' ὑπερβολὴν μὴ τὸν ἴδω ἐνδιαφερόμενον εἰς τὰς λύπας μου καὶ τῷ προσφέρω τὴν ψυχὴν μου ὡς ἀμοιβὴν τοῦ αἵτου του.

Ἡ ἔλλειψις πάσης κοινότητος αἰσθημάτων μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς Χάριτος ἐπροδύθη ἐμφαντικῶς τὴν στιγμὴν ταύτην.

Ἡ Χάρις, χωρὶς νὰ ἔχῃ συνείδησιν τῆς ὠμότητος τῆς, ἀνέκραξε :

— Σεῖς !

Ἡ νοσοκόμος ἠσθάνθη κλονισθέντας τοὺς πόδας τῆς.

Ἄλλὰ ταχὺ τῆς Χάριτος κίνημα τῆς ἐδήλωσε ξηρῶς . . . σχεδὸν ἀποτόμως . . . ὅτι ἡ ἐξομολόγησις εἶχε παραταθῆ ὑπὲρ τὸ δέον.

— Σᾶς παρηνώχλησα πολὺ, δεσποινίς, εἶπεν ἡ Μέρση. Ἀχ ! ἀγνοεῖτε ὅποῖον ἀχθος δύναται νὰ κρατήσῃ ἡ καρδία γυναικός. Πρὶν ἴδω τὸν Ἰούλιον Γκράυ δὲν ἐθεώρουν τοὺς ἀνδρας ἢ ὡς ἀντικείμενα ἐλέγχου καὶ φρίκης. Ἄλλ' ἄς ἀφήσωμεν τὸ θέμα τοῦτο. Ὁ ἱεροκῆρυξ τοῦ Ἀσύλου εἶνε δι' ἐμὲ ἀπλῆ ἀνάμνησις μόνον . . . ἡ μόνη εὐχάριστος τοιαύτη τοῦ βίου μου. Δὲν ἔχω οὐδὲν πλέον νὰ σᾶς εἶπω. Ἐπεμείνατε τόσοον νὰ μάθητε τὴν ἱστορίαν μου . . . ἰδοὺ, ἤδη τὴν γνωρίζετε.

— Οὐχὶ ὀλόκληρον ἀκόμη. Δὲν μοι εἶπατε πῶς εὕρετε θέσιν ἐνταῦθα, εἶπεν ἡ δεσποινίς Βράδον, ἥς ἡ περιέργεια δὲν εἶχεν ἐντελῶς ἰκανοποιηθῆ.

Ἡ Μέρση διήλθε τὸ δωμάτιον καὶ συνῆρμωσε τοὺς τελευταίους δαυλοὺς οὐτινες ἔκαιον ἔτι ἐν τῇ ἐστίᾳ.

[Ἐπεται συνέχεια]. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΑΝΔΩΝΗΣ.

Ὁ κ. Ἰωακείμ Βαλαβάνης, οὐτινος γλαφυρὰς μεταφράσεις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ καὶ τοῦ γερμανικοῦ πολλὰκις ἀνέγνωσαν οὐ ἀναγνώσται τῶν «Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων», συνέγραψεν ἐσχάτως νέον ἔργον πρωτοτύπου, τὴν «Πεμπὲ - Χανοῦμ», ἐν ᾧ ζωηρότατα περιγράφεται ὁ βίος Ἑλληνίδος, ἧτις, μετὰ πολλὰς περιπετείας, ἐρασθεῖσα μεγιστάνος τινος Τούρκου, παρρηκολούθησεν αὐτὸν εἰς τὸ *χαρέμι* του, μετονομασθεῖσα ὑπὸ τῶν αὐτῶν *χανουμισσῶν*, διὰ τὸ ζωηρὸν ῥοδόχρουν χρῶμα τοῦ καλλιμόρφου αὐτῆς προσώπου, *Πεμπὲ-Χανοῦμ*. Ἐκ τῶν πολλῶν ἔργων αὐτοῦ, καὶ ἰδίως ἐκ τῶν ἐν τῷ «Παρνασσῶ» λίαν ὑπὸ τῆς κοινωνίας ἡμῶν ἐκτιμηθέντων ἀναγνωσμάτων του, ἄτινα δυστυχῶς δὲν ἴδωμάμεθα, διὰ τὸ ἄλλοιόν του σκοποῦ τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ, νὰ καταχωρίζωμεν καὶ ἐν τοῖς «Ἐκλεκτοῖς Μυθιστορημασιν», ἀπέδειξεν ὁ κ. Βαλαβάνης ὅτι εἶνε ἐκ τῶν ὀλίγων παρ' ἡμῖν λογογράφων, οἵτινες δεόντως ἐμελέτησαν καὶ καλῶς γινώσκουσι τοὺς γείτονας ἡμῶν Τούρκους. Τὸ κατωτέρω δὲ καταχωριζόμενον ἀπόσπασμα, εὐμενῶς παραχωρηθὲν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως, δημοσιεύομεν εὐχαρίστως χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν, οἵτινες θὰ ἴδωσιν ὅτι ἡ *Πεμπὲ-Χανοῦμ* τοῦ κ. Βαλαβάνη δὲν ἐπιδιώκει μόνον τὸ ἄριστον ἐπαγωγὸν τοῦ ἀφηγηματικοῦ, ἀλλὰ σκοποῦν ἔχει νὰ ἀποκαλύψῃ ἡμῖν πολλὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Τούρκων, ἅτινα παντελῶς σγῆδὸν ἀγνωστοῦμεν.

Σ. τ. Δ.

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΛΑΒΑΝΗ

Η ΠΕΜΠΕ - ΧΑΝΟΥΜ

Ἀπόσπασμα ἐκ πρωτοτύπου ἔργου.

Ὁ βίος ἐν τῷ χωρίῳ ἦτο, ὡς συνήθως, βίος ἡρεμῶς, εὐχάριστος, μακρὰν τῆς τύχης τῶν πόλεων, ἀφελής, ἀπέριττος, ἄνευ ἀπαιτήσεων κενοδόξων, ἄνευ ἐνοχλήσεων κοινωνικῶν. Οἱ ἐν τοῖς χωρίοις ζῶσι βίον φυσικόν. Δὲν ὁμοιάζουσι τοὺς κατοίκους τῶν μεγάλων τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης πόλεων, οἵτινες παντὶ σθένει προσπαθοῦσι νὰ δημιουργήσωσιν ἑαυτοῖς ἀνάγκας ποικίλας, αἵτινες, ἀποδιώκουσαι πᾶσαν ἡρεμίαν πνεύματος καὶ συνειδήσεως, συντέμνουσιν ἀπιστεύτως τὴν καὶ ἄλλως οὐχὶ λίαν μακρὰν ζωὴν τοῦ δυστήνου ἀνθρώπου. Διὰ τοὺς ἀγαθούς χωρικούς ἡ ἡμέρα ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ Πλάστου διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ ἡ νύξ διὰ τὴν ἀνάκνουσιν. Ἡμεῖς ὅμως, οἱ τὰ πάντα εἰδότες, μὴ ἀρκούμενοι εἰς τὰ δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ καὶ ἀνεπαρκῆ ὑπολαμβάνοντες τὰ πεπραγμένα, ἀνεστρέψαμεν τοὺς ὄρους τῆς ζωῆς, ἀγρυπνοῦντες τὴν νύκτα καὶ κοιμώμενοι τὴν ἡμέραν. Τί δὲ προέκυψεν ἐκ τῆς ἀνατροπῆς ταύτης; Κατεστήσαμεν τὴν ζωὴν ἡμῶν βραχεῖαν, διηνεκεῖς τὰς ἀσθενείας τοῦ σώματος, χαῦνον καὶ ἄνευ σθένους τὸ πνεῦμα. Ἐνεῦθεν οὐδὲν γενναῖον διανοητικόν ἔργον, οὐδεμίαν σωματικὴν ἀλκὴν. Ὁχοροὶ καὶ ἄνευ αἵματος ἐν ταῖς φλεβῶν ἡμῶν, κυρτούμεθα πρὸ τῆς ὄρας, λευκαίνόμεθα πρὶν ἢ ἀσπασθῆ τὰ χεῖλη ἡμῶν ὁ βουλος τῆς νεότητος, κανταντῶμεν γέροντες εἰκοσαετείς. Ἀντὶ νὰ προβάλω-

μεν χεῖλη ῥόδινα καὶ παρειὰς αἰμοβαφεῖς, δάκνομεν ἀπηνῶς ἢ χρωματιζόμεν κακοζήλως τὰ ὠχρὰ ἡμῶν χεῖλη, ὅπως ἐκνηθῆσιν ἐπ' αὐτῶν δι' ὀλίγον τὸ ῥοδόχρουν τῆς Αἰδοῦς χρῶμα καὶ καταστῶσιν ἥττον νεκρικά. Συσφίγγομεν αὐτὰ στερεῶς καὶ καταπνίγομεν ἀσπλάγχχνως τὸν γέλωτα ἐντὸς τοῦ κοιλωματος τοῦ στόματος ἵνα μὴ δεῖξωμεν τοὺς σαπρούς ἐκ τῆς κραιπάλης καὶ τῶν καταχρήσεων τῶν ποτῶν ὀδόντας μας, καὶ μόνον μειδιῶμεν ἐνίοτε, ἐν ᾧ ὁ χωρικός καγγαῶζει ὀμηρικῶς καὶ οὐδὲν κρύπτει, διότι οὐδὲν φοβεῖται.

Ὁ βίος λοιπὸν ἐν τῷ χωρίῳ ἦτο ὀλιγώτερον δαπανηρὸς καὶ δὲν ἀπρητεῖτο ἢ ὑπεράνθρωπος τῆς πόλεως ἐργασία ὅπως ἐπαρκῆ ὁ ἀτυχῆς οἰκογενειάρχης εἰς τὰς τοῦ καθ' ἡμέραν βίου ἀπαραιτήτους ἀνάγκας.

Ἐν πρώτοις, κατῴκουν ἐν οἰκίᾳ, ἀνηκούσῃ ἐκ παλαιῶν χρόνων εἰς τινα θεῖαν τῆς κυρίας Εἰρήνης, ἀποθανοῦσαν καὶ κληροδοτήσασαν αὐτὴν πρὸ χρόνων τῆ ἀνεψιᾶ αὐτῆς, ὅτε πλησίστιος ἡ οἰκογένεια διέπλεε τὰ πελάγη τοῦ πλοῦτου. Πάντες τότε ἐγέλασαν διὰ τὴν *μεγάλην* καὶ *ἀνεκτίμητον* κληρονομίαν τῆς Εἰρήνης, οὐδεὶς δὲ ἐφκντάζετο ὅτι ἡ γραῖα θεία, φοβουμένη τὸ ἄστατον παρὸν καὶ τρέμουσα πρὸ τοῦ ἀγνώστου μέλλοντος τῆς νῦν πλουσίας ἀνεψιᾶς τῆς, προσήτευσεν ἀσφαλῶς καὶ ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ αὐτῇ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτοῖς ἄσυλον κατὰ τῶν διωγμῶν τῆς Εἰμαρμένης!

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ οἰκογένεια τότε, εἰ καὶ γελάσασα, ὡς εἶπομεν, διὰ τὴν δωρεάν, δὲν ἐξεποίησεν ὅμως τὸν οἰκίσκον τοῦ χωρίου, διότι τὸ ἐκ τῆς πωλήσεως αὐτοῦ προκύψον ὄφελος ἦτο ἀνάξιον λόγου ὅτε δέ, δυστυχῆσασα ἡ οἰκογένεια, εἶχεν ἀνάγκην καὶ τοῦ μάλλον ἀσημάντου ποσοῦ, δὲν εὗρισκεν ἀγοραστήν. Καὶ τοῦτο βεβαίως κατὰ καλὴν τύχην ἐγένετο. Τὰ ὀλίγα χρήματα θὰ ἔδαπανῶντο, καὶ ἡ οἰκογένεια θὰ ἔμεινε ἄνευ καταφυγίου ἐν ἡμέραις τόσον δειναῖς.

Ὁ λαὸς προτιμᾷ, λέγει, ἀχύρινον καλύβιον καὶ ἰδιόκτητον ἀπὸ μαρμαρόκτιστον μέγαρον ξένον καὶ ὑπ' ἐνοίκιον. Γνωστὸν δὲ ὅτι ἡ κυριώτερα μέρημα παντὸς οἰκογενειάρχου εἶναι τὸ *ἐνοίκιον* καὶ ἡ *τροφή*. Καὶ εἰς ταύτην μὲν ὅπως δήποτε εἶναι δυνατόν νὰ γείνη οἰκονομία τις, ἀλλ' ἐκείνο εἶναι ἀπαραίτητον, ἀμείλικτον. Ἡ πρώτη τοῦ μηνὸς διὰ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀπόρους ἔρχεται καλπαζούσα, καὶ οὐδὲν εἶναι δι' αὐτοὺς ἀπαισιώτερον τῆς μορφῆς τοῦ οἰκοδεσπότη, καὶ μάλιστα οἰκοδεσπότη σκληροῦ, ἀπαιτοῦντος ἀγρίως καὶ μετ' ἀπειλῶν κατασχέσεως καὶ ἐξώσεως τοὺς ἀτυχεῖς ἀποκλήρους τῆς Μοίρας.

Κατὰ τοῦτο ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ἐν πάσῃ φιλαλληθείᾳ ὅτι ὁ Τούρκος εἶναι ἐξαιρετος οἰκοδεσπότης. Ὁ Τούρκος, ὅστις ὡς ἔθνος οὐδένα ἔχει ὅμοιον κατὰ τὴν σκληρότητα, ὡς ἀνθρώπος ὅμως ἔχει ἀρετάς, μὴ ἀπαντώσας εἰς ἄλλα ἔθνη. Οὐδέποτε καταφεύγει εἰς δικαστήρια διὰ πληρωμὴν ἐνοικίων ὁ Τούρκος, ἔχει δὲ

τὴν ἀπαρμιλλὸν γενναϊότητα νὰ ὑπομένη μέχρις οὐ καλλιτέρα περίστασις βοήθησιν τὸν ἀτυχῆ ἐνοικιαστήν του. Οὐδέποτε ἠκούσθη ὅτι ὁ Τούρκος ἔκαμε κατάσχεσιν τῶν ἐπίπλων πτωχοῦ ἐνοικιαστοῦ τοῦ ἢ ἐνήργησεν ἀπηνῆ ἐξωσιν ἀπὸ τῆς ἰδιοκτησίας του ἐν μέσῳ χειμῶν, ἐν μέσῳ ψύχους, δυσφορήτου καὶ διὰ τὸν πλοῦσιον ἀκόμη. Ἀπ' ἐναντίας δύναμαι νὰ μνημονεύσω ὄραμασι Τούρκους ἰδιοκτῆτας οἰκῶν λίαν φιλανθρώπων, οἵτινες ἐπὶ ἔτη *ὀλόκληρα* καὶ διέθρεψαν τοὺς ἐνοικιαστάς των καὶ παντὶ σθένει συνέδραμον αὐτοὺς. Καὶ ταῦτα οὐχὶ πλοῦσιον Τούρκοι, δι' οὓς οὐδὲν θὰ ἐσήμαινε τὸ πενιχρὸν ἐνοίκιον, ὅπερ δὲν θὰ ἤρκει μηδὲ διὰ τὸ *ἀγίον* των, ἀλλὰ Τούρκοι, ὧν οἱ πόροι εἶναι μετριώτατοι καὶ τὸ *χαρέμι* ὀλιγανθρωπότατον, διὰ τὴν ἔλλειψιν προσόδων, ἱκανῶν πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ. Ὁ Τούρκος, ἐνοικιάζων σοὶ τὸ κατάστημά του, δὲν κατασκοπεύει διὰ μυρίων μεθόδων τὰ κέρδη, ἅτινα ἐξ αὐτοῦ καρποῦσαι, ὥστε νὰ σὲ ἀναγκάζῃ διηνεκῶς νὰ μεψιμοιρῆς διὰ τὴν οἰκονομικὴν δυσπραγίαν τῶν χρόνων ἔρχεται ἐνίοτε εἰς τὸ κατάστημά σου, κἄθηται, ῥοφᾷ ἠδυπαθῶς τὸν μετὰ μειδιάματος ἀνυποκρίτου προσπερόμενον αὐτῷ *παρχικὸν* ἢ τὸ *τσιμποῦκι* καὶ πίνει τὸν *πικρὸν καφέ* σου ἄρρητος δὲ εἶναι ἢ εὐχάριστος σοὶ, διότι σὲ βλέπει νὰ εὐδαιμονῆς, νὰ πλουτῆς ὑπὸ τὴν *σκιά* του, κατὰ τὴν ἰδιορρυθμὸν ἔκφρασιν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἀπ' ἐναντίας λυπεῖται μὲγάλως ὅταν βεβαιωθῆ ὅτι αἱ ἐργασίαι σου βαίνουσιν οὐχὶ καλῶς, καὶ αὐθόρμητος ἀπαιτεῖ τὴν ἐλάττωσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν διδομένου ἐνοικίου.

Δυναμέθα ἄρα γε τὸ αὐτὸ νὰ εἴπωμεν καὶ διὰ τοὺς ἡμετέρους κτηματικούς; Ἄς ἀπαντήσῃ τὸ ἀμέτρητον ἀληθῶς πλῆθος τῶν κάλλιστα διατρεφομένων καὶ πλουτούντων δικαστικῶν κλητῆρων, οἵτινες πλημμυροῦσι τὰς εὐρείας λεωφόρους τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἐπαρχιακῶν τῆς Ἑλλάδος πόλεων, φέροντες ὑπὸ μάλης βαρυτάτους φακέλους δικαστικῶν ἐγγράφων.

Ἀκράτητος, ὡς ἀφηγιάσας ἵππος, καλπάζων ἐπὶ τοῦ χάρτου ὁ κάλαμός μου, μὲ παρσύρει καὶ μὲ ἀναγκάζει νὰ χαράξω καὶ τὰ ἐπόμενα:

Ἐν τῷ *Γαλατᾷ*, τῷ πασιγνώστῳ προαστείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, παρὰ τὸ Ὑγειονομεῖον, εὗρισκετο μικρὸν ξύλινον παμπάλαιον οἰκοδόμημα, ἀνῆκον εἰς εὐγενῆ Τούρκον. Τὴν τρώγλην ταύτην ἐνφίκασε πρὸ πολλῶν ἐτῶν στενωτάτος μου συγγενῆς καὶ μετεποίησεν εἰς μικρὸν καφενεῖον, πληθρόνων τρεῖς λίρας ἐνοίκιον κατὰ μῆνα. Ὀλίγιστα μετὰ τὴν ἐνοικίασιν ἔτη ἐγένετο ὄλος ἀπρόοπτος τῶν πραγμάτων μεταβολή. Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐνωθῆ τὸ στενὸν τοῦ *Καράκιοῦ* μετὰ τοῦ *Ἐρῖν - Ὀροῦ* διὰ *σιδηρᾶς γεφύρας*, ἀντὶ τῆς *ξυλίνης*, ἧτις μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης συνήνου τὰς ὄχθας τοῦ *Κερατείου Κόλπου*. Ἐδέησε

λοιπόν να μετατοπισθῆ ἡ πρώτη γέφυρα, καὶ ὤθησαν αὐτὴν πρὸς τὸ στόμιον τοῦ Κόλπου, πρὸς τὸ Σεράϊ-Μπουρουό, ἤτοι ἐπλησίασε πολὺ πρὸς τὸ Τελωνεῖον Γαλατᾶ, καὶ ἐπομένως τὸ τέως ἀπόκεντρον καφενεῖον τοῦ συγγενοῦς μου ἐγένετο κεντροκώτατον. Πάντες οἱ ἰδιοκτῆται τῶν πέριξ — Χριστιανοὶ διαφόρων δογμάτων — ἀπήτησαν καὶ διὰ ποικίλων τρόπων, θεμιτῶν καὶ ἀθεμιτῶν, ἐπέτυχον τὴν αὐξήσιν, τὴν τεραστίαν αὐξήσιν τῶν ἐνοικίων τῶν ἰδιοκτησιῶν αὐτῶν. Μόνος ὁ ἀγαθὸς Μουσουλμάνος τοῦ συγγενοῦς μου ἔμεινεν ἀδιάφορος εἰς τὴν περὶ αὐτὸν σταυροφορίαν τῶν ἰδιοκτητῶν. Αὐτός, ὡς νὰ μὴ συνέβη τίποτε, ἐξηκολούθει τακτικώτατα ἐρχόμενος εἰς τὸ κατάστημά του καὶ ἐλάμβανε τὰ ἐνοικία του. Ἐν ὀλόκληρον ἔτος πρὶν ἢ λήξῃ ἡ ἐνοικίασις, ἀπειροὶ ἐνοικιασταὶ, διάφορα μέσα μεταχειριζόμενοι, ἐζήτουν νὰ ἐνοικιάσωσι τὸ κατάστημα, ἀμύθητα ὑπολογίζοντες τὰ ἐξ αὐτοῦ κέρδη. Ὁ γενναῖος καὶ ἀφιλοκερδῆς Τοῦρκος ἀπήντα :

— Εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἐνοικιαστὴν μου. Μὲ πληροῦναι τακτικά, καὶ δὲν ἔχω κανέναν παράπονον ἐναντίον του. Ἄν αὐτὸς δὲν θέλῃ, ἤμπορεῖ νὰ ἀφήσῃ τὸ κτήμα μου.

— Ἀλλά, αὐθέντα, αὐτὸς σὰς πληροῦναι μόνον τρεῖς λίρας.

— Τόσας τοῦ ἐζήτησα, ὅτε τῷ ἐνοικίασα τὸ κατάστημα.

— Ἀλλ' ἡμεῖς, ἐφένδη μου, σὰς διδομεν τὸ διπλάσιον, τὸ τριπλάσιον, τὸ τετραπλάσιον. Σὰς προσφέρομεν δεκαπέντε λίρας καὶ ἐγγύησιν ἀσφαλῆ οἶαν δῆποτε. Ὁ ἐνοικιαστής σὰς αὐτὸς οὔτε ἐγγυητὴν ἔχει.

— Δὲν τοῦ ἐζήτησα ἐγγυητὴν. Ἦτο περιττός. Εἶναι τίμιος ἄνθρωπος, καὶ ὁ τίμιος ἄνθρωπος δὲν ἔχει ἀνάγκην ἐγγυητοῦ.

Καὶ ἔφρευγον οὗτοι καὶ ἤρχοντο ἄλλοι, ἐν οἷς καὶ πολλοὶ Τοῦρκοι, ἀξιούντες, διὰ τὸ ὁμόθησκον, νὰ ἐνοικιάσῃ εἰς αὐτοὺς τὸ κατάστημα ὁ ἰδιοκτῆτης. Μετὰ τὰς γνωστὰς ἡμῶν ἤδη ἀπαντήσεις, συνήπτετο καὶ ὁ ἐπόμενος διάλογος :

— Ἀλλά, αὐθέντα, λησμονεῖτε ὅτι αὐτὸς ὁ ἐνοικιαστής εἶναι γκισούρης ;

— Ἐνθυμούμαι ὅτι εἶναι πλάσμα τοῦ μεγάλου Ἀλλάχ.

— Δὲν δέχεσθε νὰ δώσητε εἰς ἡμᾶς τὸ κατάστημα σὰς ἀντὶ μηνιαίου 20 λιρῶν, προπληρονομένων κατ' ἔτος ;

— Ὅχι ! Ὁ Ἀλλάχ βδελύσσεται τοὺς αἰσχροκερδέες.

— Ἐπιτρέψατέ μας, αὐθέντα, νὰ σὰς ἐρωτήσωμεν, πόθεν ἢ τύση πρὸς τὸν γκισούρ τοῦτον συμπάθειά σας ;

— Εἶναι εὐσυνείδητος ἄνθρωπος, καὶ ὁ ἴδιος μόνος του ἦλθε καὶ μοι εἶπεν : « Αὐθέντα, τὸ κατάστημα πᾶσι περίφημα. Κερδίζω πολλὰ. Εἶναι δίκαιον νὰ αὐξήσωμεν τὸ ἐνοίκιον. Πόσα θέλετε τοῦ λοιποῦ νὰ σὰς πληρῶν ; » Τῷ ἀπήντησα ὅτι ὁ Ἀλλάχ ἠλόγησεν ἐν τῇ ἐπιεικείᾳ Αὐτοῦ τὰ ἔργα μου, καὶ καρποῦμαι οὐκ

ὀλίγα ἀπὸ τὰς γαίας μου, καὶ κυρίως ἀπολαμβάνω τῆς κραταιᾶς εὐνοίας τοῦ τρισεβάστου μου Κυρίου, τοῦ αὐθέντου μου Παδισάχ, ὥστε καμμίαν ἀνάγκην δὲν βλέπω τῆς αὐξήσεως τοῦ ἐνοικίου του.

— Ἄλλ' ὅμως, σεβαστὲ αὐθέντα, ὅσα καὶ ἂν ἀποκτᾷ τις, εἶναι φυσικὸν νὰ θέλῃ νὰ τὰ αὐξήσῃ περισσότερον, διότι τὸ μάτι τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀχόρταγον· ἔπειτα, ὅσα ὕψηλὰ ἀναβαίνει τις τὰς κοινωνικὰς βαθμίδας, τοσοῦτω καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐτοῦ αὐξάνουσι, τόσον περισσότερα χρήματα χρειάζεται.

— Ἴσως δὲν ἔχετε ἄδικον· ἀλλὰ τὰ ἰδικά μου εἰσοδήματα, δόξα τῷ Ἀλλάχ, ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς θέσεώς μου. Τίποτε δὲν θὰ προσέθετον εἰς ἐμὲ αἱ ὀλίγαι λίραι, ἂς θὰ ἐλάμβανον ἐπὶ πλέον παρὰ τοῦ πτωχοῦ τοῦτου Χριστιανοῦ. Πρέπει δὲ νὰ σὰς προσθέσω ὅτι ἀμείβομαι καὶ περισσότερον τοῦ δέοντος· διότι δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσῃ εὐχαρίστησιν αἰσθάνομαι βλέπων τὸν δυστυχῆ τοῦτον γκισούρ πλουτοῦντα ἐκ τοῦ κτήματός μου. Κερδίζει, λέγει πολλὰ. Τόσον τὸ καλλίτερον. Κερδίζει, διότι ἐργάζεται. Χαλάλι του ἂς ᾔηται. Διόλου δὲν εἶναι τὸ μάτι μου ἐπάνω εἰς τὰ κέρδη του. Ὅσον δι' ἐμὲ, ὅταν τὸ γάλα τῆς μάνας μου ἂς τοῦ ᾔηται χαλάλι, ὅτι ὠφελεῖται ἐξ αἰτίας μου !

Ἐννοεῖται ὅτι ἀπέναντι τῆς ἀκαψαύτου εὐθύτητος ταύτης τοῦ δικαίου ἀνδρὸς ἀπήρχοντο ἄπρακτοι πάντες οἱ προσελθόντες, ἐνδομύχως ὅμως χαίροντες καὶ εὐλικρινῶς μακαρίζοντες τὸν εὐτυχῆ ἐνοικιαστήν.

Ἄλλ' ἐπειδὴ εἰς τὴν διαφάνειαν καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀρετῆς ἀπαστράπτουσαν λευκότητα τῆς εἰκόνας μου ἀπαιτεῖται καὶ ὀλίγη σκιά, εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ μὴ παρασιωπήσω ὅτι πολλοὶ πάντα ἐκίνησαν λίθον ὅπως τοῦλάχιστον κρημισθῆ τὸ ἄλλως ἐτοιμόρροπον ἐργαστήριον, προκαλέσαντες καὶ ἔντονον διαταγὴν αὐτῆς τῆς Μεγάλης Βεζυρίας. Ὁ συγγενῆς μου κατέφυγεν εἰς τὸν εὐσπλαγχνον αὐθέντην, ὅστις προσέπεσεν εἰς τοὺς πόδας τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου καὶ ἐστάλη νέα διαταγὴ, αὐτοκρατορικὴ αὐτῇ καὶ οὐχὶ βεζυρική, καὶ τὸ ἐρείπιον ἔμεινεν ἀέριον καὶ ἀβλαβές, καὶ βαθύπλουτος ὁ συγγενῆς μου ἐκεῖνος ἐγένετο.

Καὶ ἐν τούτοις, καὶ μετὰ τὰς καθαρωτάτας γραμμάς, ἂς ἐχάραξα ἐνταῦθα ζωγραφῶν τὸ κατὰ δύναμιν πιστῶς τὸν ἀγαθὸν καὶ φιλόανθρωπον Τοῦρκο, δὲν εἶναι ὅμως καὶ ὅλως ἀπίθανον νὰ εὐρεθῶσι καὶ πάλιν τινές, ἰσχυριζόμενοι ὅτι ὁ Τοῦρκος ἐκεῖνος πᾶν ὅ,τι ἐνήργησε τὸ ἐνήργησεν ἐξ ἰδιοτελείας, ἵνα μὴ χάσῃ τὸ ἐκ τοῦ καταστήματός του κατὰ μῆνα προσκινόμενον αὐτῷ ἐνοίκιον τῶν 3 λιρῶν !

Ἄ ! πρέπει, ἀναγκάζεται τις πολλὰς, νὰ πιστεύσῃ καὶ εἰς τοσαύτην καρδίας πῶρῶσιν !

ΙΩΑΚΕΙΜ ΒΑΑΒΑΝΗΣ

Εἰς τὸ Γραφεῖον

Τῶν ἐκλεκτῶν μυθιστορημάτων

πρῶτονται τὰ ἐξῆς βιβλία :

[Αἱ ἐν παρενθέσει τιμαὶ σημειοῦνται χάριν τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ἐπιθυμούντων νὰ ἀποκτήσωσιν αὐτὰ, ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν].

- Ὁ « Ἀδικηθεὶς Φογῆρος », μυθιστορία Ἰουλίου Μαρού, 2 τόμοι ἐκ 686 σελίδων, δραχ. 3 (3,40)
 « Ἀττικαὶ Νύκτες ». Δράματα — Ποιήσεις Σ. Ν. Βασιλειάδου 2 (2, 0)
 « Ἑλληνική » ἔθιμα Κωνσταντινουπόλεως, πρῶτότυπος κοινωνικὴ μυθιστορία ὑπὸ Ἐπαμεινώνδα Κυριακίδου 5 (5,30)
 « Τὸ Μυστήριον τοῦ Σκελετοῦ », μυθιστορία Γεωργίου Πραδέλ 5 (5,30)
 « Ὁ Ἄγνωστος τῆς Βαλλεβίλης », μυθιστορία Π. Ζακὸν 2,50 (2,70)
 « Ὁ Ἰππότης Μάιος », μυθιστορία Ponson de Terrail 2,50 (2,70)
 « Ἡ διδασκάλισσα », μυθιστορία Εὐγενείου Σῦη 3 (3,20)
 « Τὸ διάμεινον Φρέαρ », μυθιστορία Pierre Sales 4 (4,10)
 « Τὰ χάλια μας », κωμῆδιαι Π. Λαζαρίδου ἠθοποιῶν 70 (80)
 « Τὰ Ἀπόκρυφα τῶν Ἰνδιῶν », μυθιστορία Ξαβιὲ - δὲ - Μοντεπὲν (τόμ. 2) 3 (3,30)
 « Ὁ παπᾶ - Κωνσταντῖνος », μυθιστορία Ἀλεξῶν 1,50 (1,70)
 « Ἡ Ἀδελφοῦλα », μυθιστορία Ε. Μαζῶ (τόμ. 2) 2,50 (2,80)
 « Τυχάιον Συμβάν », διήγημα πρῶτότυπον, ὑπὸ Λεωνίδα Π. Κανελλοπούλου 4 (4,10)
 « Τὰ Ὑπερῶ τῶν Παρισίων », μυθιστορία Pierre Zaccone 4 (4,20)
 « Ἡ Γυναίκες, τὰ Χαρτὰ καὶ τὸ Κρασί », μυθιστορία Paul de Cock, μετάφρασις Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου ..... 4 [1,20]
 « Τὰ Ἀπόκρυφα τῆς Μασσαλίας », μυθιστορία Αἰμιλίου Ζολᾶ 3 (3,30)
 Ποιήματα Ἀθανασίου Χρηστοπούλου λεπ. 50 (60)
 » Σολωμοῦ 50 (60)
 » Βηλαρῶν 50 (60)
 « Μαρία Ἀντωνιέττα », ὑπὸ Γ. Ρίμα, τραγικὸν ἱστορικὸν μελόδραμα εἰς 4 πράξεις, μελοποιηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Ζακύνθῳ μουσικοδιδασκάλου Παύλου Καρέρ, μετάφρασις Γ.Κ. Σφήκα λ.50 [55]
 « Μία ἡμέρα ἐν Μαδέρρα », μυθιστορία Παύλου Μαντεγάτσα, δραχ. ..... 1,50 (1,60).
 « Οἱ Μελλόνουφοι τῆς Σπιτζεβέργης », μυθιστορία Ξαβιὲ Μαρμιέ, στεφθεῖσα ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας ..... 4,50 [4,70]
 « Ὁ Διάβολος ἐν Τουρκίᾳ », ἤτοι Σκηναὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπὸ Στεφάνου Θ. Ξένου. Ἐκδοσις δευτέρα, ἀδεία τοῦ συγγραφέως, ἐν τῇ προσετῆθῃ ἐν τέλει καὶ τὸ δράμα « Ἡ καταστροφὴ τῶν Γεννιστάρων ». Τόμοι 2 ..... 5. [5,50]
 « Αἱ Ἐχθραὶ Μητέρες », μυθιστορία Catulle Mendès 4,50 (1,70)
 « Ἡ Ἡρώς τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως », μυθιστορία Στεφάνου Θ. Ξένου, εἰς δύο ὁγκώδεις τόμους ..... 4 [4,50]
 « Ὁ Γιάννης », μυθιστορία Paul de Cock μετάφρασις Κλεάνθους Ν. Τριανταφύλλου δρ.2 [2,20]
 « Τὰ Δράματα τῶν Παρισίων », μυθιστορία Ponson-De-Terrail, τόμοι ὁγκώδεις 3 Δρ. 6 (7)
 « Αἱ Φύλακες τοῦ Θησαυροῦ », μυθιστορία Ἐμμ. Γονζαλὲς 4,50 (1,70)
 « Αἱ Νύκτες τοῦ Βουλευτῆτος », μυθιστορία Pierre Zaccone (τόμοι δύο) 3 (3,30)
 « Αἱ Κατακόμβαι τῆς Ἰούλλης », μυθιστορία H. Emille Chevalier 4,50 (1,70)
 « Παράπτωσις καὶ Μεταμέλεια », ἤτοι Ἀπομνημονεύματα Ἀλίκης δὲ - Μερβίλλ, μυθιστορία Maximilien Perrin (ὀλόκληρον τὸ ἔργον) δραχ. μᾶς 3,50 (3,70)